

236
"ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"

ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΕΤΟΣ Ζ'	ΤΕΥΧΟΣ 50	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1980	Γραφεία: 'Οδός Μαυρομιχάλη 7—Τ. 143 Τηλ. 36.21.651 — 65.11.669
---------	-----------	----------------	---

ΑΘΗΝΑ 1980

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
(ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΚΟΜΙΤΑΤΟ)
1906

ΠΑΝΑΓ. ΔΑΓΚΛΗΣ
Υπαρχηγός Γενικού Έπιτελείου
Πρόεδρος
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΟΥΜΑΣ
Γεν. Διευθυντής ΣΠΑΠ
Σ. ΣΠΥΡΟΜΙΛΙΟΣ
Άρχηγός Χειμάρρας
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΕΛΑΣ
Άνθυπίαρχος
ΧΑΡ. ΛΙΑΜΠΗΣ
Άνθυποπλοίαρχος
ΧΡ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ
Λόγιος
ΜΙΛΤ. ΠΑΝΤΑΖΗΣ
Υφηγητής Πανεπιστημίου
ΧΡ. ΧΡΟΝΗΣ
Υπολοχαγός Οικονομικού
ΠΕΡ. ΚΑΡΑΠΑΝΟΣ
Δικηγόρος
ΧΡ. ΜΑΛΑΜΟΣ
Ταγματάρχης Μηχανικού
ΓΕΩΡΓ. ΓΑΓΑΡΗΣ
Δημοσιογράφος
ΑΥΓ. ΑΒΕΡΩΦ
Πολιτευτής

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
(ΑΝΑΣΥΣΤΑΣΙΣ)
1934

Έπίτιμος Πρόεδρος
ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΙΚΚΑΛΙΝΟΣ
Όμότιμος Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Αθηνών
Άκαδημαϊκός

ΔΙΑΤΕΛΕΣΙΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΒΛΑΧΟΣ
Ό από Ιωαννίνων Άρχιεπίσκοπος
Αθηνών και πάσης Ελλάδος;
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΟΥΜΑΣ
Γεν. Διευθυντής ΣΠΑΠ
ΑΝΤΩΝΙΟΣ Κ. ΠΑΛΗΣ
Στρατηγός
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Μ. ΜΕΛΑΣ
Στρατηγός
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΑΛΑΝΟΣ
Άκαδημαϊκός
ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΑΛΛΙΑΦΑΣ
Καθηγητής Πανεπιστημίου
ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΙΚΚΑΛΙΝΟΣ
Άκαδημαϊκός
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΒΑΡΕΤΟΣ
Δικηγόρος · Δημοσιογράφος

“ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ.,
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΟΜΩΝΥΜΟΥ
ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ - ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑ - ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑ - ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΑΘΗΝΑΙ, όδος Μαυρομιχάλη 7
Τ. 143 — Τηλ. 36.21.651

Υπεύθυνος σύμφωνα με τó Νόμο:

ΑΛΕΞ. Χ. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΣ

Άγία Παρασκευή Άττικής - Τερψιθέας 64
Τηλ. 65.11.669

●
Τυπογραφείον:

Γ. ΜΠΡΟΥΖΙΩΤΗΣ — Γ. ΚΑΤΣΑΡΟΣ

Κωλέττη 4 — Τηλ. 36.03.820

Τυπώνεται σε 3.000 αντίτυπα και άποστέλλεται στα Μέλη και τούς Άκροατάς άντι δρ. 10.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

	Σελ.
Πρόσκληση σε όμιλία	1
Τής Συντάξεως. Κων)νος Φρόντζος.	2
Η. Παλαιολόγου. Προβολείς	3
Άλεξ. Χ. Μαρμιπούλου. Τά περί της καταγωγής του Καποδίστρια από την Β. Ήπειρο	4
Στάθης Δ. Λαμπρίδη. Παναγιώτης Λαζαράς	6
Πύρρου Ή. Ρούτση—Άγία Παρασκευή ή Πετρηιώτισσα	13
Κώστα Ντούλα. Σάββας Σιάτρας	16
Τής Συντάξεως. Γράφουμε και μäs Γράφουν	17
Τής Συντάξεως. Έσωτερική Ζωή και Κίνηση	27

Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ

Ό Σάββας Σιάτρας
με Ήπειρωτική φορεσιά.

"ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"**ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ****ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ**

ΕΤΟΣ Ζ'

ΤΕΥΧΟΣ 50

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1980

Γραφεία: Όδος Μαυρομιχάλη 7—Τ. 143
Τηλ. 36.21.651 — 65.11.669**ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ**

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΙΔΡΥΣΙΣ 1906 • ΑΝΑΣΥΣΤΑΣΙΣ 1934

ΕΙΣΔΟΧΗ "ΦΙΛΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ" 1976

ΟΔΟΣ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ 7 • ΑΘΗΝΑΙ Τ. 143

ΤΗΛ. 3621.651 • 6511.669

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ

Ἡ «Ἡπειρωτικὴ Ἐταιρεία» ὀργανώνει τὴν 10ην Δεκεμβρίου 1980, ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 7.30 μ.μ. εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας, Ἐλευθ. Βενιζέλου 22 — Ὀμήρου, τὴν δευτέραν κατὰ σειράν πνευματικὴν ἐκδήλωσιν τῆς περιόδου 1980—1981.

Κατ' αὐτὴν θὰ ὁμιλήσῃ ὁ Πρόεδρος τῆς Ἡπειρωτικῆς Ἐταιρείας κ. Ἀλέξ. Χ. Μαμμόπουλος, μὲ θέμα:

Σύγχρονοι Ἡπειρώται. Κωνσταντῖνος Φρόντζος καὶ τὸ ἔργο τῆς «Ἐταιρείας Ἡπειρωτικῶν Μελετῶν» στὴν Ἡπειρο.

Θὰ ἐπακολουθήσῃ προβολὴ εἰκόνων ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ τὴ δραστηριότητα τῆς Ε.Η.Μ. καὶ ἀντικειμένων Ἡπειρωτικῆς Λαϊκῆς Τέχνης ἀπὸ τὸ Μουσεῖο τῆς.

Ἡ τελετὴ θὰ κλείσῃ μὲ τὴν ἀπονομὴ μεταλλίου πρὸς τὸν τιμώμενον.

Παρακαλοῦμεν ὅπως εὐαρεστηθῆτε νὰ τιμήσετε τὴν Ἡπειρωτικὴν ἐκδήλωσιν μὲ τὴν παρουσίαν σας.

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑ.

(Διάρκεια τελετῆς 1 ὥρα καὶ 30')

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
ΚΩΝΣΤ. Π. ΕΞΑΡΧΟΣ

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
ΣΤΑΘ. Δ. ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ

Κωνσταντῖνος

Φρόντζος

Ὁ Κωνσταντῖνος Ἀντωνίου Φρόντζος γεννήθηκε στήν Πυρσόγιαννη τῆς Κονίτισης.

Μετὰ τίς ἐγκύκλιες σπουδές ἀπεφοίτησε ἀπό τὸ Διδασκαλεῖο τῶν Ἰωαννίνων. Ἐκαίμε ἀνώτερες σπουδές στήν Ἀθήνα καί πήρε πτυχίό τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου καθὼς καί πτυχίό τῆς Α.Σ.Ο. Ε.Ε.

Ἀπὸ τὸ 1931 ὡς τὸ 1962 ἄσκησε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ Δικηγόρου στὰ Γιάννινα. Ἄρχισε νὰ πολιτεύεται ἀπὸ τὸ 1936. Βουλευτῆς ἐκλέγεται τὸ 1956, 1958, 1961. Ἀπὸ τὸ 1956 εἶναι ὁ ἰδρυτής, μετ' ἄλλων, τῆς Ἐταιρείας Ἑπειρωτικῶν Μελετῶν, μόνιμος Πρόεδρος τῆς μέχρι σήμερα καί ἐμψυχωτῆς τοῦ ἔργου τῆς.

Τὸ 1969 τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο τοῦ ἀπένειμε τὸ ἀξίωμα τοῦ Ἄρχοντος Ἐξάρχου τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Εἶναι Μέλος πολλῶν Ἐπιστημονικῶν Ὁργανώσεων καί Ἰδρυμάτων καί τιμημένος μὲ διακρίσεις καί μετάλλια.

Ὅπως: Μέλος τῆς SOCIETE INTERNATIONALE D'ETHNOLOGIE ET DE FOLKLOR, τῆς Ἐταιρείας ἐπὶ τῆς Ἱστορίας τοῦ Νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ, τῆς Ἐταιρείας Προβολῆς Ἱστορικῶν χώρων τῆς Ἑλλάδος, κλπ. Φέρει τὸ χρυσὸ Σταυρὸ τοῦ Τάγματος Γεωργίου τοῦ Α', τὸν ταξιάρχῃ τοῦ Τάγματος τοῦ Φοίνικος, τὸν Πολεμικὸ Σταυρὸ, τὸ Μετάλλιο Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως ΕΟΕΑ-ΕΔΕΣ, τῆς πόλεως τῶν Ἰωαννίνων κλπ.

Τέλος, ὁ λαὸς τῆς πόλεως τῶν Ἰωαννίνων σὲ ἀναγνώριση τῆς δράσεώς του γιὰ τὴν ἱστορικὴ πόλιν τὸν ἀνέδειξε καί Δήμαρχο κατὰ τίς τελευταῖες ἐκλογές. Ὅμως ὁ Κων. Φρόντζος παραιτήθηκε γιὰ νὰ ἀφοσιωθῆ ἀπερίσπαστος στήν Ἐταιρεία Ἑπειρωτικῶν Μελετῶν, πού ἀποτελεῖ ἔργο ζωῆς γι' αὐτόν.

ΠΡΟΒΟΛΕΙΣ

ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

“Ολες οἱ ἐπαρχιακές μας πόλεις σὲ πλήρη ἀναμόρφωση. Στὰ Γιάννινα, ἡ ἐκπληξη. Δὲν εἶναι ἡ πόλη πού ξεράτε. Ἀλλαγὴ στὴν ἐπιφάνεια καὶ σὸ βάθος. Χωρὶς ν’ ἀπαρνηθοῦν ὀλότελα τὸ παλιό τους χρῶμα, ἐπεκτείνονται καὶ ἀποκτοῦν νέα κτιριακὴ μορφή καὶ νέα προθήκη.

Δύο ὅμως εἶναι οἱ παράγοντες πού ἐπιβάλλονται στὸν ἐπισκέπτη: τὸ Πανεπιστήμιο καὶ ἡ Ἑταιρεία Ἑπειρωτικῶν Μελετῶν.

Προὔπῆρχε ἡ τελευταία. Σπουδαῖο τὸ ἔργο της. Ἔργο συνόλου, πού εἶναι ὅμως ἀμφίβολο ἂν θὰ ἔφθανε σὲ τέτοιο ὕψος, ἂν δὲν θρῖσκόταν ἄνθρωπος μὲ τὴ φαντασία καὶ τὴ δυναμικότητα τοῦ κ. Κων. Φρόντζου.

Μιὰ ἐταιρεία πού γίνεται δῆμος, γίνεται κράτος, γίνεται τουρισμός, γίνεται παράδοση, γίνεται ἐξέλιξη, καὶ καλύπτει ἀνάγκες, ἀνοίγει ὀρίζοντες, καλλιεργεῖ τὸ παρόν, θεμελιώνει τὸ μέλλον, ἀναπληρώνει τὴν πολιτεία ὅταν εἶναι ἀνάγκη.

Ἄν εἶχαν οἱ πόλεις μας ὀργανισμοὺς ὅπως αὐτός, ὅπως ἡ «Ἑταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν» στὴ Θεσσαλονίκη, ὅπως ὁ «Σκουφᾶς» στὴν Ἄρτα... Συντελεστές ὄλες προόδου.

Ἡ Ἑταιρεία Ἑπειρωτικῶν Μελετῶν ὅμως ἔχει εὐρύτητα πού δὲν νομίζω νὰ ὑπάρχη στὶς ἄλλες.

Σὲ ὄλα. Ἀπὸ τὸ θέατρο τῆς Δωδώνης ὡς τὸ θέατρο πόλεως, ὡς τὸ τουριστικὸ περίπτερο, ὡς τὸ μέγαρό της.

Τὰ τοπικά, ὅπως τὰ ἱαματικά λουτρὰ στὶς πηγές τῆς Κόνιτσας, ὅπως οἱ ξενῶνες στὰ ἀναξιοποίητα χωριά τοῦ Ζαγοριοῦ, ὅπως ἡ γιορτὴ κρασιοῦ στὴ Ζίτσα, ὅπως κάμπιγκ στὶς πηγές τοῦ Λούρου. Τὰ μερικὰ καὶ τὰ γενικὰ ὅπως ἡ ἴδρυση Ἰνστιτούτου γιὰ τὴ μελέτη τοῦ Πανιόνιου καὶ Παραδριατικοῦ χώρου, ὅπως οἱ ἐπιστημονικὲς ἐκδόσεις, ὅπως ἡ προώθηση παραδοσιακῶν στοιχείων.

Στὰ σχέδια τῆς Ἑταιρείας αὐτὰ ὄλα. Δὲν εἶναι δὲ ἀπὸ τὰ σχέδια πού μένουν σὸ χαρτί. Γοργὸ τὸ βῆμα ἀπὸ τὸ ὄνειρο σὸ σχέδιο, ἀπὸ τὸ σχέδιο στὴν ἐκτέλεση.

Μικρὸ Πανεπιστήμιο πρὶν ἀπὸ τὴν ἴδρυση τοῦ ἄλλου. Καὶ τώρα πού τὸ μεγάλο ἐκπέμπει τὴν ἀκτινοβολία του, ἡ Ἑταιρεία γίνεται τὸ βοηθητικό του κέντρο, παρέχοντας σὸ φοιτητικὸ κόσμο τὴν αἴθουσα τοῦ ἀναγνωστηρίου καὶ τὴ βιβλιοθήκη (ΣΥΝΕΧΕΙΑ στὴ σελίδα 15).

Τὰ περὶ καταγωγῆς τοῦ Καποδίστρια ἀπὸ τὴν Β. Ἑπειρο - Μία ἔγγραφη μαρτυρία τοῦ Ἀ. Ψαλίδα

ΤΟΥ κ. ΑΛΕΞ. Χ. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΥ

Ἔκουσα τελευταία ἀπὸ τὰ τηλεοπτικά μέσα ἐκπομπή γιὰ τὸν Ἰωάννη Καποδίστρια. Μεταξὺ ἄλλων ὁ ὁμιλητὴς ἐτόνιζε τὸν ἀὐτὰρ-χικὸ καὶ ἀλαζονικὸ χαρακτήρα τοῦ ἄτυχου Καποδίστρια, ποὺ ἐκλήθη ἀπὸ τὸ χάος τῶν ἐρειπίων τῆς Ἐπαναστάσεως νὰ δημιουργήσει Κράτος καὶ νὰ ἱκανοποιήσει διὰ μαγείας τὶς προσδοκίαις τῶν Ἑλλήνων. Ὁ σχολιαστὴς βέβαια μὲ τὶς ἀβαθεὶς κρίσεις του δὲν ἔτυχε νὰ διαβάσει πὼς ὁ ἀπλὸς λαὸς τὸν ἔλεγε Μπαρμπαγιάννη γιὰ τὴν ἀγαθότητά του.

Θυμήθηκα πὼς πλανᾶται στὴν Ἑπειρο ὁ θρύλος γιὰ τὴν Ἑπειρωτικὴ καταγωγή του καὶ μάλιστα ἀπὸ τὸ Ἀργυροκάστρο, ὅπου σωζόταν τὸ σπίτι τῆς οἰκογένειας Καποδίστρια μὲ χρονολογία ἀνεγέρσεως(;) 1710.

Τοῦ θρύλου («...Στὴ συνοικία Ἀσφάκα τοῦ Ἀργυροκάστρου ἄλλοτε χριστιανική, δείχναν τὸ μέτριο διώροφο σπίτι τοῦ Καποδίστρια, ποὺ στὰ χρόνια τῶν μεσελέδων μας καθόταν ὁ Καραμάν Μπέης. Ἀλεξ. Χ. Μαρμμοπούλου. Ἑπειρος (εἰκονογραφημένη). Λαογραφικά - Ἑθνογραφικά - Ἑθνογραφικά. Ἀθήναι.

1961 τόμ. Α' σελ. 49) εἶχα ἐπιθεβαίωσι καὶ στὴν Ἀμερική, ὅταν τὸν Ἰούλιο τοῦ 1975 συνάντησα στὴ Ν. Ὑόρκη καὶ στὸ Σικάγο γέροντες Ἀργυροκαστρίτες.

Ἐξ ἄλλου ὁ Δελθινακιώτης Ἀντώνιος Γεωργίου στὸ βιβλίον του : «Πολιτικὸν Κάτοπτρον τῶν Πολιτικῶν τῆς Ἑλλάδος», Ἐν Ἀθήναις. 1880, παραθέτοντας καὶ σχολιάζοντας Ἑλληνες ἀγωνιστὲς καὶ Τουρκαλβανοὺς γράφει (σελίδα 305) γιὰ τὸν Καποδίστρια :

«Καὶ ὁ ἐξ Ἀργυροκάστρου νέος Περικλῆς τῶν νέων Ἰώνων τοῦ αἰῶνος ἡμῶν Ἑλλήν ἐπιφανὴς πολιτικὸς καὶ διπλωμάτης Ἰωάννης Καποδίστριας, κυβερνήτης καὶ μέγας τῆς Ἑλλάδος Εὐεργέτης. Ὅτι δὲ ἐκ τῆς πόλεως ταύτης (Ἀργυροκάστρου) ἔλκει τὴν καταγωγὴν ἢ μεγάλη ἐκείνη Εὐεργέτης τῆς Ἑλλάδος οἰκογένεια τοῦ Καποδιστρίου διεσώθη ἐν Ἑπιείρῳ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Δρυϊνουπόλεως παράδοσις μαρτυροῦσα (ὡς καὶ ἀλλαχοῦ εἶπομεν) τὴν ἐκεῖθεν καταγωγὴν αὐτῆς».

Καὶ παραπέμπει ὁ Γεωργίου σὲ ἐπιστολὴ τοῦ Μεγάλου Διδασκάλου τοῦ Γένους Ἀθαν. Ψαλίδα, ποὺ δημοσίευσε ὁ Σταμ. Κρίνος, ζηλω-

της τῶν ἐθνικῶν κειμηλίων, ὅπως τὸν ὀνομάζει, στὴν Ἐφημ. «ᾠρα» τῆς 21 Αὐγούστου 1878.

Στὴν ἐπιστολὴ αὐτῆ, πού ἀκολουθεῖ, ὁ Ψαλίδας χαριεντιζόμενος παραπονεῖται ὅτι οἱ αὐτάδελφοί τοῦ Κυβερνήτη (ὁ Βιάρος κι ὁ Αὐγουστίνος) καὶ φυσικὰ καὶ ὁ ἴδιος, τὸν ἀλησμόνησαν οἱ... Ἀρβανίτες αὐτοί, τὸν Ἠπειρώτην Ψαλίδαν!

Ὁ ἴδιος ὁ Γεωργίου ἐξειδικεύοντας τὴν ἐξ Ἀργυροκάστρου καταγωγὴ τοῦ Καποδίστρια πιστεύει ὅτι, ἐν συνδυασμῶ μὲ τὰ γραφόμενα καὶ ἀπὸ τὸν Σπηλιάδη, ἡ οἰκογένεια τοῦ Κυβερνήτη καταγόταν ἀπὸ τὴν «πρὸς βορρᾶν τοῦ ποταμοῦ Δρίνου Ἰουστινιανούπολιν», πού τὴν ταυτίζει μὲ τὰ ἐρείπια τῆς κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Σταγουπόλεως καλουμένης.

Πιστεύει ὁ Γεωργίου μαζί μὲ τὴν παράδοση, ὅτι δὲν θὰ μπορούσε ὁ Ψαλίδας πού ὡς γνωστὸν ἐδίδασκε καὶ ἔγραφε καὶ Γεωγραφίαν Ἠπείρου καὶ Ἀλβανίας, νὰ πειράξει τὸν Κυβερνήτη καὶ τ' ἀδέρφια του εἴτε ὡς «ἀλθανοφώνους» παιδιόθεν, εἴτε ὡς πεισματάρηδες «Ἀρβανίτας» ἂν δὲν κατάγονταν ἀπὸ τὸ Ἀργυρόκαστρο ἢ τὸ ἀλθανόφωνο τμήμα του.

Ἡ μνημονευομένη ἐπιστολὴ τοῦ Ψαλίδα ἀκολουθεῖ:

Ἐξοχώτατε Κυβερνήτα τῆς Ἑλλάδος!

Ὁ ἐξοχώτατος πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας κύριος Κάνιγκ μὲ ἔκραξεν εἰς τὸ παλάτι

καὶ μὲ ἐρώτησε πολλά, καὶ μὲ ἐπαρακάλεσε νὰ τοῦ δώσω ἐγγράφως ταῖς ἀποκρίσεις εἰς γλῶσσαν λατινικὴν, ὁ ὁποῖος ἐχθὲς ἐκίνησε δι' αὐτοῦ τὸ ἀντίγραφον ὅλων τούτων τῶν ἐρωτήσεων καὶ ἀποκρίσεων ἐστοχάσθηγα νὰ τὰ γράψω καὶ εἰς τὴν γλῶσσα μας καὶ νὰ σᾶς τὰ στείλω κρίνων αὐτὰ ἐπωφελῆ, τὰ ὅποια τὰ λαμβάνετε διὰ τοῦ Πρέσβευος τῆς Ρωσσίας δομένα διὰ τοῦ εὐγενοῦς κυρίου Κωνσταντίνου Γερσοστάθη. Παρακαλῶ δεχθῆτε εὐμενῶς τὸν κόπον μου καὶ ἀποκριθῆτε μου ὅτι τὸν ἐλάβετε, καὶ ὅχι ὅτι εἶναι καλὴ ἢ κακὴ. Τοὺς αὐταδέλφους σας προσκυνῶ καὶ ὅς μὲ ἀλησμόνησαν καὶ μάλιστα ὁ Ἀρβανίτης νὰ ἀλησμονήσῃ τὸν Ἠπειρώτην ἐμέ; δὲν τὸ πιστεῦα. Ἐγὼ ὅμως, ὡς ἤμουν καὶ θέλει εἶμαι, ὡς εἶμαι.

Τῆς ὑμετέρας ἐξοχότητος ταπεινὸς δοῦλος

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ο ΨΑΛΙΔΑΣ

1828 Αὐγούστου 15) 27.

Κερκύρα

Ἀπὸ τὴν συλλογὴν τοῦ ζηλωτοῦ τῶν ἐθνικῶν κειμηλίων κ. Στ. Κρίνου.

(Υ.Γ.)

Διὰ τὴν ὑπόθεσιν, ὅπου γράφω τὸν Κάνιγκ ἠξέυρει καὶ ὁ Δημήτριος Μωραΐτης γραμματικὸς τοῦ Βελῆ Πασᾶ, ὁ ὁποῖος εἶναι εἰς Ζάκυνθον, αὐτὸς ἔγραψε μίαν πραγματείαν πρὸ χρόνων πῶς ἔγιναν αἱ κατάχρησις τῶν σαρβλικῶν καὶ ἄλλων εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ προστάξατε ἐμμέσως διὰ τοῦ γαμβροῦ του, ὅπου εἶναι αὐτοῦ γλιάρχος νὰ σᾶς ἔλθῃ. ἠξέυρει καὶ ὁ κύρ Κωνσταντίνος Μαρῖνος καὶ ὁ κύρ Τουρτούρης καὶ ὁ Κέντρο Γκιόνης καὶ ἄλλοι πολλοί.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΖΑΡΑΣ

ΤΟΥ κ. ΣΤΑΘΗ Δ. ΛΑΜΠΡΙΔΗ

Στὰ χωριά τοῦ Ζαγορίου τὸ καλοκαίρι, πὺ πέρασε εἶχαμε μερικές ἀξιόλογες πολιτιστικές ἐκδηλώσεις, οἱ ὁποῖες ἐντυπώσιασαν τοὺς πολυπληθεῖς ἐπισκέπτες τους. Κι' αὐτὸ ἔγινε, γιὰτὶ εἶχαν τὸ στοιχεῖο τῆς ἐργώδους προσπάθειας γιὰ τὴν προβολή τους. Δουλειά, μεράκι, κέφι, φαντασία, συλλογική προσφορά, ὀργανωτικές ἰκανότητες, ἀλλὰ καὶ προσωπικότητες ἀναγνωρισμένες, πὺ θρίσκονταν πίσω ἀπὸ τὶς ἐκδηλώσεις γιὰ νὰ τὶς κατευθύνουν στὴν ἐπιτυχία. Χάρμα ἐπισκέπτεσθαι καὶ ζῆν αὐτές.

Ἐμεῖς εἶχαμε τὴν εὐτυχία νὰ ἐπισκεφτοῦμε, νὰ ζήσουμε καὶ νὰ χαροῦμε δύο ἀπ' αὐτές. Ἡ μία ἦταν :

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ με θέμα «Τὸ παλιὸ Μονοδένδρι ξαναζωντανεύει...». Μονοδένδρι 6 — 21 Αὐγούστου 1980. Ὀργάνωση: Σύλλογος Μονοδενδριτῶν καὶ Φίλων τοῦ Βίκου.

Ἡ ἄλλη: **ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ ΖΑΓΟΡΙΟΥ.**

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ 10—17 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΕΚΘΕΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ, ΧΛΩΡΙΔΑΣ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ. ΟΡΓΑΝΩΣΗ: ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΩΝ. ΦΡΙΞΟΥ ΤΖΙΟΒΑ :

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ ἀπὸ τὸ Μεθόδιο Ἀνθρακίτη ὡς σήμερα. Ἔκδοση τῆς ἐφημερίδος «Τὸ Ζαγόρι μας» Ἰωάννινα 1980.

Ὅπως ἀναφέραμε : Φροντισμένες ἀπὸ κάθε πλευρά, γι' αὐτὸ καὶ ἀψεγάδιαστες, ἀπόλυτα ἐπιτυχημένες οἱ ἐκδηλώσεις.

Στὸ θέμα τώρα:

Στὰ 138 ὀνόματα τῶν συγγραφέων καὶ ἐκδοτῶν με τοὺς 800 τίτλους βιβλίων καὶ πάνω, 12 ἐφημερίδων καὶ 10 περιοδικῶν ξεχωρίζουμε στὸν ἀναφερόμενο κατάλογο τῶν βιβλίων καὶ σταματοῦμε:

ΛΑΖΑΡΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, ἰατρός ἀπὸ τὰ Ἄνω - Πεδινὰ (Ἀπάνω Σουδενά).

Βιβλία του:

Ἐλεγεῖον εἰς τὸν στρατηγὸν Λαφαῖέτην (Λαφαγιέτ) τὸ φάσμα τοῦ Μάρκου δεινοπαθοῦν, καὶ ὠδή εἰς Γ. Κυβέρον, Παρίσιοι 1834.

Θὰ προσπαθήσουμε νὰ συνθέσουμε ὅσο μπορούμε πιδ σύντομα τὴν εἰκόνα τῆς προσωπικότητας τοῦ Παναγιώτη Λαζαρά ἀποβλέποντας μ' αὐτὸν τὸν τρόπο στὸ Δελτίο τῆς «Ἐταιρείας» νὰ περνᾷ καὶ νὰ σημειώνεται καὶ κανένας ἀφανῆς σπουδαῖ-

ος Ἕλληνας ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἄλλων ἀνῶνυμων, πὺ προετοίμασαν καὶ μόχθησαν γιὰ νὰ ἐπιτύχουν τὴν ἀνάσταση τοῦ Γένους, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν προκοπὴ τοῦ στα χρόνια πὺ ἐπακολούθησαν.

Δύσκολη καὶ κομματιασμένη θὰ εἶναι ἡ σύνθεση τῆς εἰκόνας τοῦ Λαζαρά, γιὰ τὰ χειρόγραφα του, τὰ χαρτιά του, πὺ τὰ ἄφησε μὲ τὴ διαθήκη του στὴ Ζωσιμαία Σχολὴ Ἰωαννίνων, ἡ τύχη τὰ σκόρπισε δυστυχῶς στοὺς τέσσερις ἀνέμους.

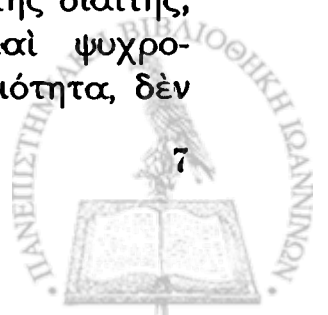
Ὁ Παναγιώτης Λαζαράς τοῦ Ζαχαρία γεννήθηκε στὰ Ἐπάνω Σουδενὰ καὶ προέρχεται ἀπὸ μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ φτωχὲς οἰκογένειες τοῦ χωριοῦ. Ὅπως εἶναι τεκμηριωμένο, στὶς ἀρχὲς τοῦ 19ου αἰῶνα, στὶς 120 οἰκογένειες συνολικά τοῦ ἀναφερόμενου χωριοῦ, οἱ πιὸ εὐποροὶ πλήρωναν πάγια 200 γρόσια φόρο χρονιάτικο ἐκτὸς ἀπὸ ἄλλης μορφῆς φορολογίες, πὺ δὲν ἦταν ἀσήμαντες, οἱ πιὸ ἄπορες 10 γρόσια. Στὶς τελευταῖες συγκαταλεγόνταν ἡ οἰκογένεια τοῦ Λαζαρά. Φτώχεια καὶ κακομοιριά δυσπερίγραπτες. Φλόγα καὶ δίψα ὅμως ἔκαιγε τὸν Παναγιώτη γιὰ μόρφωση. Ἔτσι τὸν βρίσκουμε σὲ γραπτὸ κείμενο τοῦ συγχωριανοῦ του Ἰ. Λαμπρίδη νὰ εἶναι μαθητὴς στὴν Ἀνώτερη Σχολὴ Μονοδενδρίου, πὺ τὴ διεύθυνσὴ τῆς τὴν εἶχε ἀναλάβει ὁ Σουδενιώτης Νεόφυτος. Δόττος, μεγάλος δάσκαλος τοῦ Γένους, βοηθούμενος ἀπὸ τὸ Νεόφυτο Δούκα, γιὰ νὰ φθάσῃ στὶς κορφὲς τῆς διανοήσεως.

Ἡ φοίτησή του στὸ σχολεῖο αὐτὸ ἀναφέρεται στὰ 1816. Ἀπὸ τὴν χρο-

νιὰ αὐτὴ μπορούμε νὰ προσδιορίσουμε καὶ τὴ χρονολογία τῆς γεννήσεώς του, πὺ εἶναι φυσικά γύρω στὰ 1800. Ἐπακολουθεῖ κενό. Τὸν ξαναανταμώνουμε πάλι μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Ἰ. Λαμπρίδη, ὅταν ἦταν πιὰ Ἀσκληπιάδης στὴν Ἀθήνα καὶ τοῦ καλάμου δεινὸς χειριστῆς.

Καταχωρίζει ὁ ἱστορικὸς Ἡπειρώτης Λαμπρίδης ἓνα ἄρκετὰ μεγάλο ἀπόσπασμα ἀπὸ ἐπιτάφιο λόγο τοῦ Λαζαρά, πὺ ἐξεφώνησε στὴν κηδεῖα τοῦ ἱατροδιδάκτορα Δημητρίου Νίτσου ἀπὸ τὸ Μονοδένδρι τοῦ Ζαγορίου. Ἀστραπὲς καὶ βροντὲς εἶναι ὁ ἐπιτάφιος λόγος του, πὺ ἀναφέρεται στὶς ἐπιστῆμες καὶ τοὺς ἀσκούντες αὐτές. Ἐνα μικρὸ ἀπόσπασμα γιὰ τὴν ἱατρικὴ ἐπιστῆμη, τῆς ὁποίας κορυφαῖος θεράπωντας εἶχε ἀποβῆ ἀπὸ τὰ νεανικά του χρόνια ὁ Λαζαράς, δὲν κρίνουμε ἄσκοπο νὰ δώσωμε.

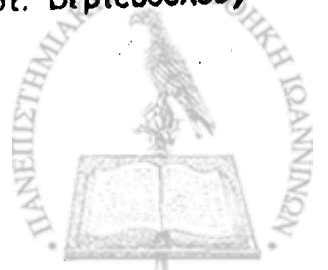
«...Δὲν δίδει (ἡ ἱατρικὴ) τὰς ὀρθότερας παραινέσεις καὶ διαφωτίσεις εἰς γεννήτορας, εἰς ἡγεμόνας, εἰς νομοθέτας, εἰς ἄρχοντας δικαστάς, πρὸς εὐτεκνίαν καὶ παιδαγωγῆσιν, πρὸς κοινωφελῆ διοίκησιν, πρὸς σύνθεσιν νόμων κατάλληλον, πρὸς κρίσεις ἀκριβοδικαίας; Διὰ τοῦ μεγάλου Ἰπποκράτους καὶ τῆς Κώου Σχολῆς, διὰ τῶν θαυμασίων αὐτῶν ὑγιεινῶν παραγγελμάτων, δὲν ἔκτιζεν ἡ παλαιὰ Ἑλλάς μας τὰς πόλεις αὐτῆς εἰς θέσεις καλλίστας, εὐαέρους, ἀνόσους; Δὲν ἔχαιραν οἱ λαοὶ αὐτῆς διὰ τὴν σωμασκίαν των, διὰ τὸ λιτὸν τῆς διαίτης, διὰ τὴν θερμολοσίαν καὶ ψυχρολοσίαν, διὰ τὴν καθαριότητα, δὲν

Η Π Ε Ι Ρ Ω Τ Ι Κ Η

*Αριθ. 77.— Τό Κατακλύγιο τής Γκαμήλας, σέ ύψόμετρο 1950 μ.
(*Αρχείο *Αποστ. Βερτσδούλου)

Ἄριθ. 78.— Ὁ Προφήτης Ἡλίας Μετσόβου χιονισμένος.
(Ἄρχειο Ἄπ. Βερτοδούλου)

ἔχαιραν εὐεξίαν καὶ εὐρωστίαν;
Δέν ἀπήλαυαν, ὅσον τὸ δυνατόν, ἀ-
ληθῆ ἐπὶ γῆς εὐδαιμονίαν; Δέν ἦσαν
ἄληπτα τῆς Πατρίδος προπύργια
κατὰ τῶν χάνων, ἐκλελυμένων, οὐ-
τιδανῶν καὶ ἀνδραποδωδῶν στιφῶν
τῆς Ἀσίας; Δέν ἦτο τότε ὀλιγοστή
ἢ θνήξις, καὶ ὑπερβολικὴ ἢ πλεόνα-
σις; Δέν ἀλήθευεν ὅ,τι περὶ τοῦ πα-
τρὸς αὐτοῦ τῆς ἱατρικῆς ἔλεγεν ὁ
ἕξ Ἡρακλείας Νικόδημος:

... καὶ σώετο λαῶν ἔθνεα,
καὶ νεκύων ἦν σπάνις ἐν Ἀΐδῃ».

Στὰ 1834 θὰ τὸν ξαναβροῦμε στὸ
Παρίσι.

Σημειώνει ὁ Λαμπρίδης:

«...Ὁ ἱατροφιλόσοφος Π. Λαζα-
ρᾶς, ὁ πολυειδῶς τὸν μέγαν Κορα-
ῆν ἐν ταῖς νεωτέραις αὐτοῦ συγγρα-
φαῖς συνδραμών...».

Τὴν ἀναφερόμενη χρονιά τυπώνει
ὁ Λαζαρᾶς τὸ μοναδικὸ μικρὸ βι-
βλίο, τὸ ἔλεγείο του, ὅπως τὸ τιτλο-
φορεῖ. Σ' ἓνα στενὸ φίλο του Νικο-
λόπουλο ἐξομολογεῖται πῶς τὸν ἐ-
πίασε ποιητικὸς οἴστρος φορτισμέ-
νος ἀπὸ τὴ μεγάλη φιλοπατρία του:

«Ἐξεύρεις προσέτι, φίλτατε, κα-
λῶς ὅτι ἡ ἐν Παρισίοις ἐννεατῆς
σχεδὸν διατριβή μου καθιερώθη ὀλη
εἰς τὴν θεωρίαν καὶ πράξιν τῆς
Ἱπποκράτους καὶ Γαληνοῦ τέχνης
καὶ τῆς περὶ αὐτὴν ἐπιστήμης, κα-
τὰ τὸ θεῖον ρητόν: «Ἐν ᾧ ἐκλήθης,
ἐν τούτῳ μείνον τε. Πόσον ὀλίγον,
ἐν γένει, αὐταὶ αἱ σπουδαὶ συσχε-
τίζονται μὲ τὴν ποίησιν, ὅταν ἄλ-
λως ἢ ἔφεσις αὐτῆς δέν εἶναι ἔμφυ-
τος καὶ ἰσχυρά, περιττὸν κρίνω νὰ
τὸ σημειώσω πρὸς εἰδότα. Ἀλλὰ πι-
θανόν, φίλε, θέλεις μὲ κάμνειν τὴν

ἀκόλουθον ἐρώτησιν'.... ἀποκρίνο-
μαι ἀπὸ τὸ ὑπερβάλλον μου σέβας
πρὸς ἄνδρας, φίλους τῆς Ἐλευθε-
ρίας καὶ τῆς Ἀνθρωπότητος καὶ
λάτρεις τῶν ἐπιστημῶν' καὶ τέλος
ἀπὸ τὸν δίκαιον καὶ κοινόν μου μὲ
τοὺς ἄλλους "Ἕλληνας, ὅσων εἰσέ-
τι οἱ τόποι τουρκοδυναστεύονται,
γογγυσμόν».

.....

Ὁ φίλος σου Π. Λαζαρᾶς
Ἐν Παρισίοις τῇ 30 Ἰουνίου 1834
Ἡ εἰσαγωγή τώρα στὸ μικρὸ βι-
βλίο του.

ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Ἄδαμάντιον Κοραῆν, Χίον, ἄνδρα
Ἐν φιλοσόφοις, ἄριστον,
Ἐν ἱατροῖς, πολυμαθέστατον,
Ἐν ἑλληνισταῖς, δεινότατον,
Ἐν πολίταις, τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πα-
τρίδα Ἑλλάδα
Μάλιστα πάντων εὐεργετήσαντα,
Ἐν φίλοις, ζῶντα μὲν, εὐνούστατον,
Ἀποθανόντα δέ, ποθεινότατον,
χαίρειν κελεύω.

Ὁ τῆς αὐτοῦ εὐνοίας καὶ ὑπερη-
δίστης ὀμιλίας.

Ἐν Παρισίοις τὴν Ἀσκληπιοῦ τέ-
χνην ἐκπαιδευόμενος,

Ἐν ὄλοις ἑπτὰ ἔτεσιν ἀπολαύσας
Εὐγνώμων

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΖΑΡΑΣ

Καὶ στὴ συνέχεια ἓνα ἀπόσπασμα
ἀπὸ τὸ ἔλεγείο του ποὺ τὸ ἐπιγρά-
φει :

ΤΟ ΦΑΣΜΑ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ ΔΕΙΝΟΠΑΘΟΥΝ

Φεῦ! Σουλιῶται, Ἡπειρος ἀκόμη
τυραννοῦνται!
Οἱ τάφοι τῶν πατέρων μου ὑπὸ τούρ-
κων πατοῦνται!

Ἡ γῆ, ὅπου τὸ δίκοπρον σπαθίον μου
τὸ αἶμα
τῶν Μουσουλμάνων ἔχυσεν ὡς πο-
ταμὸν καὶ ρεῦμα,
Οἴμοι! καλεῖται γῆ ἐχθρῶν, ἀνήκει
εἰς Σουλτάνον,

.....
Βουνά μ' ὅπου ἀνέπνευσεν τὸ πρῶ-
τον τὸν ἀέρα,
ὅπου παιδιόθεν ἔβλεπα οἰκείους καὶ
πατέρα
Τὰ ὄπλα των νὰ δράττωνται, καὶ
Τούρκους νὰ σκοτώνουν
Διὰ νὰ ζοῦν ἐλεύθεροι καὶ ἄλλους
νὰ λυτρώνουν.

.....
Ἄπο τὸ Παρίσι κατεβαίνει καὶ
ἐγκαθίσταται ὁ Λαζαράς στὴν Κέρ-
κυρα, ὅπου ἕως τὸ τέλος τῆς ζωῆς
του θὰ διακονήσῃ στὴν ἰατρικὴ μὲ
τὴν εἰδικότητα τοῦ χειρουργοῦ.

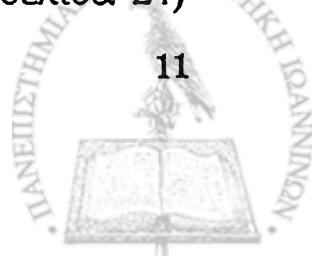
Τὰ χειρόγραφα του ποὺ θὰ εἶχαν
νὰ μᾶς εἰποῦν τόσα πολλὰ καὶ χρή-
σιμα χάθηκαν, μολονότι μὲ φορτικό-
τητα ἐπιμένει εἰς τὴ διαθήκη του
νὰ διαφυλαχθοῦν στὴ βιβλιοθήκη
τῆς Ζωσιμαίας Σχολῆς.

Φθάνουμε στὰ στερνά του τὸ 1878.
Τὸ ὄραμα τῆς μικρῆς του πατρίδας,
ποὺ τὴν ἐγκαταλείπει φτωχὸ παιδί
καὶ ἀπροστάτευτο τὸν ἀγκαλιάζει
ὀλόψυχα, ὀλότελα. Δέν τοῦ ἀφήνει
καμμιά διέξοδο γιὰ παρέκκλιση.
Στις ἀρχές τοῦ Φλεβάρη τοῦ 1878
ὑπαγορεύει τὴ διαθήκη του στὸ συμ-
βολαιογράφο, ποὺ τὸν ἐπισκέπτεται
ἀρρωστημένο στὸ σπίτι του. Θυμᾶ-
ται τοὺς τρεῖς φτωχοὺς συγγενεῖς
του, στοὺς ὁποίους ἀφήνει 4 χιλ. δρ.
"Αγαμος ἔμεινε ὁ Λαζαράς. Δέν ξε-
χνάει τὴ θεράπαινά του ποὺ τὸν ὑ-
πηρέτησε μὲ σπάνια πιστότητα 20

χρόνια καὶ περισσότερα. Γι' αὐτὸ
τῆς ἀφήνει ὅλα τὰ ἔπιπλα καὶ σκεύη
τοῦ σπιτιοῦ του. Τὰ χειρουργικὰ
του ἐργαλεῖα καταλείπει σὲ φίλο
του γιατρὸ στὴν Κέρκυρα. Τὰ βι-
βλία καὶ τὰ χειρόγραφα του στὴ
Ζωσιμαία Σχολή. "Ὅλο τὸ ὑπόλοιπο
χρηματικὸ ποσό ποὺ ἀποταμίευσε
ὅλα τὰ χρόνια τῆς ἀσκήσεως τοῦ ὑ-
ψηλοῦ λειτουργήματος, τὸ ὁποῖο
ἔφθανε τὶς 40 χιλιάδες χρυσῆς δρχ.
τὸ προορίζει γιὰ τὸν πατρῶο δῆμο
τῶν Ἄνω Σουδενῶν Ζαγορίου, ὅπως
ἀναφέρει στὴ διαθήκη του. Τὸ ἐτή-
σιο εἰσόδημα ἀπὸ τὸ κεφάλαιο τὸ
κατατεθειμένο ἔσασι στὴν Ἐθνικὴ
Τράπεζα παραγγέλλει νὰ δαπα-
νᾶται γιὰ τὴν ὑποστήριξη καὶ βελ-
τίωση τοῦ ὑπάρχοντος ἑλληνικοῦ
σχολείου στὴν Κώμη ἢ μᾶλλον γιὰ
τὴ σύσταση καὶ προαγωγή ἐκπαι-
δευτικοῦ κορασίων καταστήματος
σύμφωνα πρὸς τὸν διακαῆ του πό-
θο.

Τὸ ὑπολογίσιμο ἔσοδο ἀπὸ τὸ
κληροδότημα αὐτὸ τοῦ Λαζαρά,
τόσο στὰ χρόνια τῆς τουρκοκρα-
τίας, ὅσο καὶ ἀργότερα ἔπειτα ἀ-
πὸ τὴν ἀπελευθέρωση ἀνταποκρί-
θηκε μὲ πληρότητα στὸν κοινω-
φελῆ σκοπὸ, ποὺ εἶχε τάξει ὁ δια-
θέτης. Οἱ μισθοὶ τῶν δασκάλων τοῦ
ἑλληνικοῦ καὶ δημοτικοῦ σχολείου
πληρώνονταν στὸ μεγαλύτερο μέ-
ρος ἀπὸ τὰ ἔσοδα τοῦ κληροδοτή-
ματος τοῦ Παναγιώτη Λαζαρά. Οἱ
συγχωριανοὶ του τιμώντας τὴ μνή-
μη του τὴ Σχολὴ ὠνόμασαν Λαζα-
ραία Σχολή.

Προτοῦ νὰ κλείσουμε τὸ μικρὸ
μας ἀφιέρωμα θὰ ἀναφερθοῦμε σὲ
(ΣΥΝΕΧΕΙΑ στὴ σελίδα 24)

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Ἄριθ. 79.— Κεντρικὸς Ναὸς Ἁγίου Νικολάου - Καλαριτες.
(Στὸ βάθος τὰ Τζουμέρκα ὑψόμ. 2392).

ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Η ΠΟΤΗΡΙΩΤΙΣΣΑ ΤΟΥ ΧΛΩΜΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΤΟΥ κ. ΠΥΡΡΟΥ ΡΟΥΤΣΗ

Τὸ παρὸν ἐπίγραμμα αὐτολεξεῖ εὐρίσκεται σήμερον εἰς τὸ παλαιὸν παρεκκλήσιον τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς τῆς Κοινότητος Χλωμοῦ τῆς Β. Ἡπείρου ὑπερθεν ἀκριβῶς τῆς κυρίας εἰσόδου τοῦ Βυζαντινοῦ Ναΐσκου καὶ θαυματουργικοῦ ἐντοιχισμένη ἐπὶ ἀναθηματικῆς μεγίστης εἰς διαστάσεις πλακός.

«Πάλαι ποτὲ ἦν ἐνθάδε Ναός ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, ἐνδόξου, ἀθλοφόρου καὶ ὀσιομάρτυρος ὠκοδομημένος δαπάνη τῶν οἰκούντων ἐν αὐτῷ εὐσεβῶν χριστιανῶν Δολιβιστιωτῶν, οὗ τὰ οἰκεία σώζονται λείψανα πρὸ μιᾶς ἐκατονταετηρίδος καὶ ἐπέκεινα, ὅτε ἠρημώθη τότε τὸ χωρίον ἐκ τῆς ἐπαράτου νόσου πανώλους, ἐξ ἧς πάνυ ἐλάχιστοι διεσώθησαν, εἰδῶς τοῖς κρίμασι Κύριος καὶ οἱ διεσκορπίσθησαν τῆδε κάκεισε.

Εἶτα γὰρ ἐπωλήθη τὸ ἐν λόγῳ χωρίον τῶν Χλωμιωτῶν, ἐνθα συνηθροίζοντο, ὡς εἶθιζον καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν τῆ τρίτῃ ἡμέρᾳ τοῦ Πάσχα πανδημεὶ καὶ ἐτέλουν παννυχίως τὴν Θεῖαν Μυσταγωγίαν, θύοντες τὰ εὐαγγέλια, ὑμνοῦντες καὶ δοξολογοῦντες οὕτω τὸν ἀναστάν-

τα Θεάνθρωπον Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ σωτῆρα τοῦ σύμπαντος κόσμου.

Ἐν δὲ τῷ χιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ δευτέρῳ ἔτει, πατριαρχοῦντος τοῦ Παναγιωτάτου καὶ προσκυνητοῦ, ἡμῶν Δεσπότη καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κύρου Κωνσταντίνου τοῦ Βυζαντίου τοῦ ἀπὸ Σινᾶ, ὡς καὶ ἀρχιερατοῦντος τοῦ Πανιερολογιωτάτου Ἁγίου Δρυϊνουπόλεως κ.κ. Ἰωακείμ Χιοπολίτου τοῦ φιλομούσου, ἐξάρχοντος δὲ καὶ τοῦ παναιδεσιμολογιωτάτου Παππᾶ κυρίου Χαραλάμπους, Χλωμιώτου καὶ προεστῶτος τοῦ ἱεροῦ ναΐσκου τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος εὐρισκομένου ἐν Κουσκουτζουκίῳ, ἕνεκα ἐλέους τῆς πόλεως καὶ βοηθείας τοῦ αὐτοῦ ναΐσκου ἐν πάσαις ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῆς Ἡπείρου, συνῆλθον ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τῷ αὐτῷ τῇ Κυριακῇ τοῦ Θωμᾶ καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς Θεῖας Λειτουργίας καθήσαντες ἐν τῇ τραπέζῃ, παρισταμένου καὶ τοῦ κασιέρου τῆς Χώρας των Ἰντρὶς — Ἁγᾶ Λιατίφου Ἀργυροκαστρί-

Σημ. 1.—Κατὰ τὴ χρονολογία αὐτῆ στὸν Κατάλογο τῶν Πατριαρχῶν ἀναφέρεται Καλλίνικος ὁ Ε΄.

του. Γενομένης συζητήσεως περί τῶν θαυμάτων τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς λαβόντα χώραν κατὰ καιρούς, οὐ δὲν ἐπέιθετο εἰς τοὺς λόγους τοῦ κύρ—Χαραλάμπους. Οὕτω, φιλονικῆσαντες μετ' οὐ πολὺ ἀπεκρίθη ὁ Ὁθωμανός:

—Δὲν πιστεύω εἰς τὰ θαύματα καὶ μάλιστα τὰ γυναικεῖα. Καὶ εἰς τὴν πρότασίν του ἐνέμενεν ἀνευδότης.

Ὁ Παππᾶ κυρ - Χαραλάμπης τὸν παρετήρησεν, ὅτι πρέπει νὰ πιστεύη εἰς τὰ θαύματα.

—Ἐπαρον, Ἁγᾶ μου, τοῦτο τὸ ποτήριον τὸ ὑάλινον ταύτης τῆς τραπεζῆς πλήρες οἴνου καὶ ρίψε το εἰς τὸν κρημνόν, εἰς τὸ χαῖνον θάραθρον. Καὶ ἐὰν δὲν συντριβῆ, τί ποιητέον; Ὁ Ὁθωμανός ἀπεκρίθη:

— Θέλω ἀνακαινίσει τοὺς τοίχους τοὺς σεσαθρωμένους τούτου τοῦ Ναοῦ δι' ἐξόδων μου. Πλὴν ὁμως, ἐὰν συντριβῆ, τότε δι' ἰδίων ἐξόδων σου θὰ παραθέσης πλουσίαν τράπεζαν εἰς ἅπαντας τοὺς παρευρεθέντας συνδαιτυμόνας.

Μετὰ ταῦτα προσευξάμενος ὁ κύρ - Χαραλάμπης ἐνεχείρισε τὸ ποτήριον εἰς χεῖρας τοῦ Ὁθωμανοῦ καὶ δι' ὄλης τῆς σωματικῆς αὐτοῦ δυνάμεως ἐξεσφενδόνισεν αὐτὸ εἰς τὸ παρακείμενον χαῖνον θάραθρον.

Οὕτω, τὸ ποτήριον πεσὼν χαμαὶ οὐδόλως συνετρίβη. Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος. Διηπόρησαν καὶ ἐξανέστησαν ἅπαντες οἱ παρεστῶτες, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες, παῖδες τε καὶ κορασίδες καὶ μάλιστα ὁ ἐναντίος καὶ ὁ παναιδεσιμώτατος κράξας φωνῇ μεγάλῃ λέγων:

«Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ».

Οὕτω δι' ἐπιμελείας αὐτοῦ, τοῦ Ἰντριζ Ἁγᾶ καὶ θερμοτάτης ἐπιστασίας ἀνηγέρθη ἐπιτοπίως ἐκ θάθρων ὁ Ἱερὸς τοῦτος Ναός, ὃς οὐ μόνον διὰ τὸ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς ὄνομα ἀνέθετο, ἀλλὰ προσέθηκε καὶ αὐτὸ τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος, ποιήσαντες βραδύτερον καὶ παρεκκλήσιον αὐτόθι νέον ἐκ θάθρων.

Οὕτω δὲ ἐφεξῆς ἔλαβε τὸ ὄνομα διττῶν ἁγίων, «Ἱερὸς Ναός τῶν ἁγίων ἐνδόξων μεγαλομαρτύρων καὶ θαυματουργῶν Παρασκευῆς τῆς Ποτηριώτισσας καὶ Παντελεήμονος τοῦ Ἰαματικοῦ, ὧν ταῖς πρεσβείαις διαφυλάξοι Κύριος ὁ Θεὸς τοὺς εὐσεβεῖς χριστιανούς Χλωμιώτας σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις αὐτῶν ὑγιαίνοντας καὶ πάνυ εὐτυχοῦντας τὴν γῶραν των ἀθλασθῆ καὶ ἀνευλόγητον ἀπὸ παντὸς κακοῦ καὶ πονηροῦ συναπαντήματος εἰς αἰῶνα τὸν ἄπαντα. Ἀμήν».

Αὐτὸ εἶναι τὸ τέλος τῆς ἐπιγραφίδος ποῦ συνοδεύει τὴν εἰκόνα ποῦ ἱστορεῖ τὸ θαῦμα καθὼς τὴν ἀνεγνώσα ἐκ τῆς μεταγραφῆς τοῦ ἐξόχου τετάρτης γενεᾶς ἁγιογράφου Κωνσταντίνου Θεοδοσίου Γιούση ἐν Νέα Ὑόρκη.

Ὁ κ. Γιούσης μοὶ προσέθεσεν καὶ τὴν προφορικὴν παράδοσιν περὶ τοῦ θαύματος ὡς ἐξῆς:

Τὸ στοίχημα τοῦ ἁγᾶ εἶχε καὶ ἐν ἀκόμῃ ὄρον: "Ὅτι ἐὰν ἀποτύχαινε ὁ Παπαχαραλάμπης, ὅλοι ἔπρεπε νὰ τουρκέψουν. Τὴν ἐπαύριον τοῦ θαύματος, εἰσῆλθε ὁ παππᾶς εἰς τὸν ναὸν ἵνα τῇ ἀγίᾳ ἀποδώσῃ εὐχαρι-

ΠΡΟΒΟΛΕΙΣ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ἀπὸ τὴ σελίδα 3)

του γιὰ μελέτη καὶ ἔρευνα γύρω σὲ θέματα ποὺ ἀφοροῦν τὴν ἱστορία καὶ τὴν λαογραφία τῆς Ἡπείρου.

Φειδωλὸς σὲ ὕμνους, ἐλέγχω μὲ αὐστηρότητα τὰ κείμενά μου. Γρά-

στίας ὅταν, ὀλομόναχος, αἰσθάνθη ράπισμα εἰς τὸ πρόσωπον καὶ ὕψωσεν τοὺς ὀφθαλμούς νὰ ἰδῆ τὴν Ἁγίαν Παρασκευὴν. «Καλά», τὸν εἶπε, «ποῦ ἤμουν ἐδῶ καὶ σὲ ἤκουσα. Ἐὰν ἔλειπα ἐκείνη τὴν στιγμή, θὰ εἶχες τουρκέψη ὅλο τὸ χωριό».

Ὁ ἀγῶς καὶ οἱ ἀπόγονοί του μέχρι τὰ τέλη τοῦ Α΄ Βαλκανικοῦ Πολέμου εἶχαν στὸ σπίτι τους πάντα ἀναμμένη μία καντήλα πρὸ τῆς εἰκόνας τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς. Τὴν στιγμήν ποὺ τὰ ἑλληνικὰ στρατεύματα εἰσῆρχοντο μέσα στὸ Ἀργυρόκαστρον, ὁ τότε ἀγῶς τῆς οἰκογενείας αὐτῆς ἀπὸ πείσμα ἔσβησεν τὴν καντήλα γιὰ πάντα.

ΠΥΡΡΟΣ ΙΩΑΝ. ΡΟΥΤΣΗΣ
Νέα Ὑόρκη.

Μὲ τὸ ἔργο τῆς Ἑταιρείας Ἡπειρωτικῶν Μελετῶν τὸ Δελτίο θὰ ἀσχοληθῆ στὸ ἐπόμενο τεῦχος.

φοντας γιὰ τὴν Ἑταιρεία Ἡπειρωτικῶν Μελετῶν αἰσθάνομαι ἀσφαλῆς. Δὲν ὑπάρχει ὁ κίνδυνος τῆς ὑπερβολῆς, ὅσο ὑμνητικὸς κι' ἂν εἶναι ὁ τόνος.

Ἡ πνευματικὴ παράδοση τῆς Ἡπείρου βρίσκει τὴν ἔκφρασή της στὴν Ἑταιρεία.

Ψυχροὶ ἴσως ἀπέναντι τῶν δημιουργῶν τοῦ κλίματος αὐτοῦ οἱ Γιαννιώτες, εἶναι ὅμως ἀνεπιφύλακτοι στὴν ἀναγνώριση τοῦ ἔργου ποὺ συντελέσθηκε.

Δὲν σᾶς δίνω ἀναλυτικὸ, οὔτε κἂν συνοπτικὸ πῖνακα τῶν «πεπραγμένων». Ποῦ νὰ χωρέση σὲ μιὰ στηλίτσα; Χρέος ὅμως εἶναι ἡ προβολὴ τῆς προσπάθειας αὐτῆς μὲ τὰ καταπληκτικὰ ἐπιτεύγματά της.

Ἀπὸ τὰ ἔργα ποὺ θὰ σᾶς ἐντυπωσιάσουν στὰ Γιάννινα εἶναι καὶ τὸ μουσεῖο τους. Τὸ μεγαλύτερο τῆς Ἡπείρου. Σὲ ἀπόλυτα σύγχρονη ἀρχιτεκτονικὴ πού, ὅσο κι' ἂν δὲν ἀνταποκρίνεται στὸ ἠπειρωτικὸ ὕψος, ἔχει τὸ χάρισμα νὰ μὴ προκαλῆ, οὔτε κἂν νὰ ἐνοχλῆ μὲ τὰ νέα σχήματά της. Μόνο ποὺ κρατᾶ ἐπὶ δύο χρόνια κλειστὲς τὶς πύλες του στὸ κοινὸ καὶ τὰ ἐκθέματα, γλυπτὰ τῆς ἀρχαιότητος καὶ πίνακες Ἑλλήνων καὶ ξένων ζωγράφων, ἀνιῶν στὴν πλήρη μόνωσή τους.

Μένει τώρα τὸ ἄλλο στοιχεῖο: τὸ Πανεπιστήμιο.

Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Ἀηδόνια τοῦ Ἡπειρωτικοῦ τραγουδιοῦ

ΣΑΒΒΑΣ ΣΙΑΤΡΑΣ

ΤΟΥ κ. ΚΩΣΤΑ ΝΤΟΥΛΑ

«...Στὸ τρίτο κρασοπότηρο
πουλιὰ τοῦ Παρκεῖσου
ῥυπνούσανε κι' ἀηδόνια στὰ κλαδιά...»
Μ. Μαλακάσης «Ὁ Μπαταριάς».

Ριζάρειος. Φυτώριο ἤθους, εὐγενείας, μορφώσεως, ἀξιοπρεπείας. Ἐπὶ δὴ ξεκίνησαν πολλοὶ Ἡπειρώτες, ποὺ λαμπρύνουν σήμερα τὸν ἐπιστημονικὸ μας κόσμον καὶ τὸν κλῆρον. Ὁ Σάββας Σιάτρας μὲ τὸ χνούδι ἀκόμα τοῦ ἐφήβου φοίτησε ἐδῶ καὶ πῆρε τὸ ὀπολυτήριό του, καλογεράκι λυγρό, σκυφτό καὶ σεμνό, σφιγμένο στὸ ράσο του. Θάταν σήμερα ἓνας λαμπρὸς ἐπιστήμονας, θάταν ἓνας ἀξιοπρεπὴς ἱερωμένος, ἓνας καθηγητὴς θρησκευτικῶν.

Ξεστράτισεν ὁμως. Ὑπεύθυνος γιὰ τὸ ξεστράτισμα στάθηκαν τὸ μουσικὸ του ταλέντο, ὅταν στὸ μάθημα τῆς μουσικῆς τελείωνε τοὺς ψαλμοὺς μὲ βυζαντινὴ καμπύλη. Τούτη ἡ μουσικὴ ράντιζε σαν ψιλοβρόχι τὴν ψυχὴ του καὶ λέει:

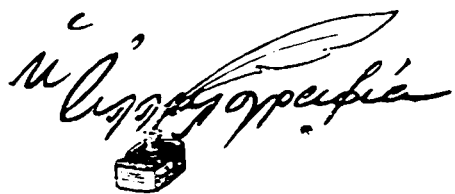
— Δὲν ἦταν δυνατό νὰ χάσω αὐτὸ ποὺ ἔμαθα μικρὸς κλαίγοντας καὶ γελώντας, παίζοντας καὶ τραγουδώντας σὲ χαρὲς καὶ λύπες στὰ χρόνια ποὺ ἔζησα στὸ χωριό μου. Ἡ μάνα μου ὅταν ἤμουν μαζοῦμι στὴ σαρμανίτσα κι' ὅταν ἤμουν κού-

τσικο μ' ἔπαιρνε στὶς ἀγροτικὲς δουλειές καὶ μοῦ τραγουδοῦσε νανουρίσματα, πονεμένα τραγούδια τῆς ξενητείας, τραγούδια τῆς ἀργατείας. Ὅταν μεγάλωσα στὰ πανηγύρια καὶ στὰ πασκαλόγιορτα οἱ γλεντοκόποι κεντρισμένοι ἀπὸ τὸ Ζιτσιώτικο κρασί μιλοῦσαν στὴν καρδιά μου. Στὸ χωριό μου τὴν Καρίτσα ἔφταναν ἀπὸ τὴ Βελτσιόστα (σήμερα Κληματιὰ) ἀπόηχοι ἀπὸ τοὺς Βελτσιστινοὺς λαλητάδες. Ἦταν τότε ἓνα... ὠδεῖο δημοτικῆς μουσικῆς.

Τώρα τὸν κέρδισεν ἡ Ἡπειρωτικὴ δημοτικὴ μούσα. Τὸν χαιρόμαστε στὴν τηλεόραση, στοὺς γάμους τὰ καλοκαίρια στὴν Ἡπειρο, στὰ Ἡπειρωτικὰ κέντρα τὸ χειμῶνα στὴν Ἀθήνα. Χαιρόμαστε τὸ τραγούδι του, ποὺ ἀναδύεται σὰ λυγμός, σὰν ἀπαλὸ φτερούγισμα τῆς πονεμένης Ἡπειρωτικῆς ψυχῆς, σὰν ἀνάλαφρος βόγγος ἑνὸς καῦμοῦ, σὰ βιολὶ μὲ σουρντίνα.

Τὸν χάρηκαν κι' οἱ ξενητεμένοι Ἡπειρώτες. Τὸ Μάη τοῦ 1974 πῆρε μέρος στὴ Ρέν τῆς Γαλλίας σὲ φεστιβάλ παραδοσιακοῦ τραγουδιοῦ καλεσμένος ἀπὸ τὸ διευθυντὴ τῆς Οὐνέσκο Ἀλεν Ντανιέλιου. Τὸν ἴδιον χρόνον, στὴ Κολωνία τῆς Γερμανίας
(ΣΥΝΕΧΕΙΑ στὴ σελίδα 28)

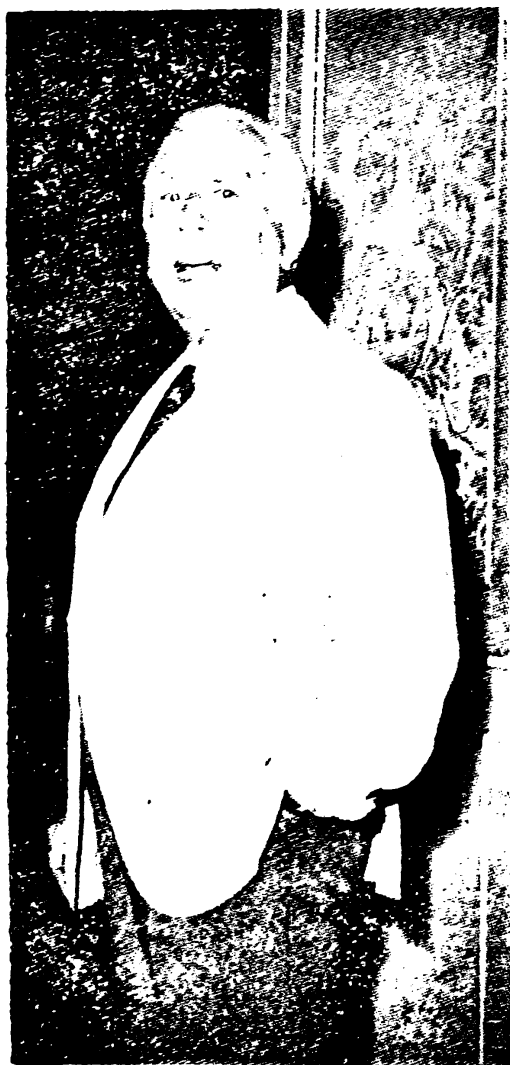
◆ Γράφουμε και μᾶς γράφουν

◆ Στέλλουμε και μᾶς στέλνουν

ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΙΑΝΟΟΥΜΕΝΟΙ & "ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ,,

ΑΠΗΧΗΣΕΙΣ

Ο Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Κύριον

Ἀλέξ. Μαμμόπουλον

Ἀγαπητέ μου φίλε.

Σᾶς εὐχαριστῶ και σᾶς συγχαίρω. Εὐ-

χαριστῶ γιατί δημοσιεύσατε στό περιοδικό σας τήν ἀνταπόκρισή μου ἀπό τὸ Ἀργυρόκαστρο.

Συγχαρητήρια γιά τήν περιωπή στήν ὁποία ἐσεῖς προσωπικά και τὸ Συμβούλιο κρατᾶτε τήν Ἐταιρεία σας.

Ἀνιδιοτελής, γόνιμη και πολύπλευρη προσπάθεια. Χάρτινη κιβωτός ὅπου συγκεντρώνετε μέ ζήλο και ὑπευθυνότητα τοὺς θησαυροὺς τῆς Ἠπείρου.

Τιμὴ μου τὸ ἐνδιαφέρον σας γιά τὸ ἄτομό μου.

Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

14.11.1980

Ο Π. ΚΥΡΙΑΖΗΣ

Ἀγαπητέ μου Πρόεδρε,

Ἐνα θαυμάσιο περιοδικό, πὸ ζωντανεύει τήν ἀγέραςτη Ἠπειρο. Τὸ διαβάζω πάντα μέ λαχτάρα και μέ χαρὰ ψυχῆς. Καί κείνο, πὸ ἔχω νὰ παρατηρήσω εἶναι μιὰ συνεχῆς ἀνοδική πορεία και στό περιεχόμενο και στήν καλαισθητὴ ἐμφάνιση.

Πρέπει νὰ ἔχουν πολὺ μεράκι, μέγαν ἔρωτα στήν Ἠπειρο τήν πολυαγαπημένη, ἐκεῖνοι πὸ ἔχουν τὴ φροντίδα τῆς προσφιλέστατης αὐτῆς ἐκδόσης, πὸ προσφέρει τόσα πολλὰ στήν Ἱστορία, τὴ Λαογραφία, τὰ Γράμματα γενικότερα τῆς γενέθλιας Γῆς.

ΠΑΥΛΟΣ ΚΥΡΙΑΖΗΣ

Συγγραφεὺς - Δημοσιογράφος

Ο Τ. ΖΑΠΠΑΣ

Ἀθήνα, 8 Νοεμβρίου 1980
Ἡπειρωτική Ἐταιρεία

Ἐνταῦθα.

Ἀγαπητέ κ. Πρόεδρε,

Εὐχαριστῶ θερμὰ τὴν Ἐταιρεία πού με τιμᾶ πάντα μὲ τὴν ἀποστολὴ τοῦ Δελτίου Πνευματικῆς Ἐνημερώσεως. Ἀποτελεῖ γιὰ μένα ξεχωριστὴ χαρὰ νὰ ἐπικοινωνῶ πνευματικὰ μαζί σας, νὰ πληροφοροῦμαι ὅσα ἀναφέρονται στὴν ἀγαπημένη Ἡπειρο, σ' αὐτὴ τὴν πνευματικὴ κοιτίδα καὶ γεννήτρα τόσων μεγάλων ἀνδρῶν καὶ εὐεργετῶν τοῦ ἔθνους μας. Καὶ ἀκόμα νὰ χαίρουμαι τοὺς ἀγῶνες τῆς Ἐταιρείας σας καὶ τὰ ἐπιτεύγματά σας. Ὅσοι δούλεψαν σὲ παρόμοιους σκοπούς, ξέρουν νὰ ἐκτιμῶν τὸ μόχθο γιὰ πρόοδο καὶ ἐπιτεύγματα.

Νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ συγχαρῶ τὴν Ἐταιρεία σας γιὰ τὸ Δελτίο Πνευματικῆς Ἐνημερώσεως μὲ τὰ ἱστορικά, λαογραφικά καὶ ἄλλα θησαυρίσματα τοῦ, πού δὲν θὰ ἴταν ὑπερβολὴ ἂν ἔλεγα ὅτι ἀποτελεῖ ἱστορικὸ ἀρχεῖο τῆς Ἡπείρου. Ἡ ἐνδιαφέρουσα ὕλη, ἢ εἰκονογράφηση καὶ ἢ ὄλη ἀρτιότητά του μοῦ προσφέρουν κάθε φορὰ ζωηρότερη τὴν αἴσθησιν τῆς Ἡπείρου. Τὸ ἐγχρωμο ἐξώφυλλο τοῦ τελευταίου σας τεύχους, ἐξοχο ἀπὸ κάθε πλευρά, ἀπέτέλεσε ἐκπληξῆ. Δεχθεῖτε τὰ συγχαρητήριά μου καὶ γι' αὐτὸ τὸ ἐπίτευγμα.

Μὲ ἐγκάρδια αἰσθήματα καὶ τιμὴ

ΤΑΣΟΣ ΖΑΠΠΑΣ

Ἐπ. Πρόεδρος τῆς Ἐταιρείας

Εὐδοϊκῶν Σπουδῶν

Ὁ Γυμνασιάρχης

κ. Ν. Παπασωτηρίου

Ὁ Εὐεργέτης τῆς Ἐταιρείας Ἐπίτιμος
Γυμνασιάρχης κ. Νίκος Παπασωτηρίου ἀ-

πὸ Βούρμπιανη Κονίτσης, πού εὐχαριστήσαμε κατὰ καθήκον γιὰ τὴν τελευταία προσφορά του, μᾶς γράφει τὰ εὐγενικά του-
τα λόγια :

Ἀθήνα, 10 Νοεμβρίου 1980

Π ρ ὀ ς

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τῆς Ἡπειρω-
Ἐταιρείας Ἐνταῦθα.

Ἀγαπητοί μου Κύριοι.

Σᾶς εὐχαριστῶ πάρα πολὺ γιὰ τὰ καλά σας λόγια πού εἵσκατε πάντοτε νὰ μοῦ γράφετε, κάθε φορὰ πού καὶ ἐγὼ ἐκτελῶ τὸ μικρὸ μου καθήκον, ὅπως κάμουν ὅλοι οἱ συμπατριῶτες μας γιὰ νὰ ἐνισχύσουν τὸ πολὺπλευρο ἔργο σας. Λυποῦμαι ὅμως πάρα πολὺ γιὰτὶ δὲν μπορῶ νὰ ἀνταποκριθῶ ὅσο πρέπει: στίς ἀνάγκας πού ἔχετε γιὰ νὰ μπορέσετε νὰ φέρετε σὲ πέρας τὸ μεγάλο μας ὄνειρο πού εἶναι: «ἢ ἀγορὰ μιᾶς μεγάλης αἰθούσης» γιὰ νὰ γίνωνται ἐκεῖ αἱ διαλέξεις καὶ ἔτσι νὰ ἀπαλλαγῶμε ἀπὸ μερικὰ ἔξοδα. Εὐχάρια: ἐλόψυχα κάποτε νὰ γίνε: καὶ αὐτό. Χάρηκα πολὺ πού ἐκλεκτοὶ καθηγηταὶ θὰ τιμήσουν μὲ διαλέξεις τὴν Ἐταιρεία μας.

Μὲ τιμὴ καὶ ἀγάπη

ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΣΩΤΗΡΙΟΥ

Συνταξιούχος Γυμνασιάρχης

Ὁ Γεώρ. Βάντζιος νοσταλγεῖ...

— Ὁ Γεώργιος Βάντζιος ἀναθυμᾶται νοσταλγικά τὴν Ἡπειρο καὶ τοὺς Σαρακατσάνους.

«Γιγίκαμαν ἀστοί. Χάσαμαν τὸν ἐαυτό μας. Τὸν ξεπουλήσαμε ἀντὶ πινακίου φακῆς. Γιγίκαμαν ἀγνώριστοι. Πῶς νὰ μὴ θαιριάση κανεῖς τὸν γρανίτη τῆς Σαρακατσάνικης ράτσας; Ποιὸς τόλμησε νὰ τὴν ἀλλάξη; Ἐμεις πουλήσαμε τὸν ἐαυτό μας. Φραγκέψαμαν».

Ἐντιρρητικὰ στὸ βιβλίον τοῦ Ἀθ. Τσεκούρα

— Ὁ παλαίμαχος Σωτήρης Ζοῦμπος ἀπὸ τὰ Γιάννινα μᾶς γράφει ἐντιρρητικὰ γιὰ τὸ βιβλίον τοῦ Ἀθανασίου Τσεκούρα «Ἀπὸ τοῦ 98ου ὑψώματος. Ἀναμνήσεις Ἡπειρώτου Ἀγωνιστοῦ».

Ἄλλὰ ὁ ἀγαθὸς κ. Τσεκούρας τονίζει ἀπὸ τὴν πρώτη σειρά τοῦ βιβλίου του μὲ ἀπόλυτη σαφήνεια, εὐλικρίνεια καὶ κατηγορηματικότητα: «Τοῦτο τὸ βιβλίον δὲν εἶναι ἱστορία· ἔχει ὅμως ὕλικόν γιὰ τὴν ἱστορία».

Ἄν ὁ Θεοκυδίδης ἐξέβαλε τὸ μῦθον ἀπὸ τὴν ἱστορία, ὁ Ἡρόδοτος δὲν παύει νὰ εἶναι γοητευτικὸς, ὄντας ἀκόμα πατέρας τῆς ἱστορίας. Μακάρι καὶ ἄλλοι νὰ ἐπιχειροῦσαν τὸ ἔργον τοῦ Ἀθανασίου Τσεκούρα.

Γιατὶ ὁ ἀγαπητὸς μας κ. Ζοῦμπος νὰ μὴ γράφει ἀναμνήσεις ἀπὸ τὸ ὑψόμετρο τῆς δικῆς του ἡλικίας; Πόσο χρήσιμες θὰ ἦταν γιὰ τοὺς μεταγενεστέρους καὶ οἱ ἀναμνήσεις καὶ οἱ προσωπικὲς κρίσεις.

Τὰ ἐντιρρητικὰ καὶ οἱ ἐπικρίσεις ἀπὸ ὁποιοδήποτε καὶ ἂν προέρχονται εἶναι εὐκολὴ δουλειά.

Ὁ Ἀπ. Βερτόδουλος μὲ νέες ἀποστολές

— Ὁ κ. Ἀπ. Βερτόδουλος, ὁ μόνιμος Συνεργάτης τῆς Ἡπειρωτικῆς Ἐταιρείας μᾶς στέλλει:

Φωτογραφία τοῦ Κεντρικοῦ Ναοῦ Ἀγίου Νικολάου Καλαριτῶν (εἶναι, νομίζομε, ὀρθότερη ἢ γραφή, ἀπὸ τὰ Καλάρια, ἢ Καϊλάρια, Καλαρίτες ἀντὶ τοῦ καθιερωμένου Καλαρρύτες).

Φωτογραφία τῆς Μονῆς Ἀγγελομά-

χου μεταξὺ Κουρέντων Γουργιάνιστας.

Φωτογραφία τῶν Κορυφῶν Σμόλικα, Νταλιόπολι, Κλέφτη ἀπὸ τὸν Πύργον τῆς Στράτσανης.

Φωτογραφία Μονῆς Παλιουρῆς.

Φωτογραφία τοῦ τρίτοξου Γεφυριοῦ Καλογερικὸ Μπάγιας Ζαγορίου.

Ἐντὶ τῆς ἐρημίας τῆς ἀδιαφορίας καὶ περιφρονήσεως, ὁ ζωντανὸς διάλογος μὲ τὸν ἱατρὸ Παπαγγέλην — Λεξιλογικὰ

— Δημοσιεύομε ἐπιστολὴν τοῦ ἀγαπητοῦ μας ἱατροῦ Ἀναστ. Παπαγγέλη, λογοτέχνη καὶ εὐθυμογράφου παρ' ὅλα τὰ ἀγκάθια, ποὺ ἔχει καὶ τὰ κ α τ σ' κ α ρ ι α (πετραδάκια) ποὺ ρίχνει στὴν αὐλὴν μας. Τῇ δημοσιεύομε μὲ σχολιάμας καὶ οἱ ἀναγνώστες ἂς κρίνουν.

Γιάννινα 7.11.80.

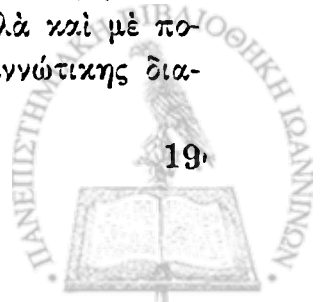
Ἀγαπητὴ «Ἡπειρωτικὴ Ἐταιρεία».

Στὸ τελευταῖον «Δελτίον Πνευματικῆς Ἐνημερώσεως» ποὺ ἐγάζει ἡ «Η. Ε.» τεύχη 47, 48 καὶ 49) 80 καὶ ποὺ τὸ ἔχω μπροστὰ μου, διαβάσω στὴ σελ. 32: ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ. ΑΠΡΑΚΤΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ (σὲ γιαννιώτικη διάλεκτο):

«—Πούησον μωρὲ χαλασιά σ'; Σὲ χαλεύαμαν ἐψὲς ἐγὼ καὶ ὁ ἀδερφός μ' νὰ πᾶμε γιὰ κάνα ξαμίσιο...».

Δὲν πρόκειται διόλου γιὰ ἀνέκδοτο. Τὸ κομμάτι αὐτὸ εἶναι ξεσηκωμένο ἀπ' τὸ βιβλίον μου «Ὁ Παπα-Φίλ'ππας» ποὺ γράφω γιὰ τὸν παλιὸν Γυαλί Καφενέ.

Μὲ ξενίζει, βέβαια, ἡ μὴ ἀναφορὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ συγγραφέα ἀλλὰ καὶ μὲ πονάει ἡ κακοποίησις τῆς γιαννιώτικης δια-

λέκτου, ή έλλειψη σεβασμοϋ πρὸς τὸ βιβλίο μου.

Ἐγὼ δὲν γράφω: Ὁ ἀδερφός μ' ἢ ἀδερφός μου. Γράφω... ἀδερφόσι μ'.

Οἱ παλῆοι Γιαννιώτες λέγανε: Ὁ ἀδερφός μ', ὁ Πατέραςι μ', ὁ Μπάμπασι μ' (ὁ μπάρμπας μου δηλαδὴ).

Μὲ τὴν εὐκαιρία θὰ θίξω κι' ἄλλα κα-να-δυὸ σημεῖα τοῦ τελευταίου τεύχους πού μᾶς ξένισαν - ξύνισαν ἐμᾶς πού ζοῦμε σέ τούτα τὰ χῶματα.

Στὴ σελίδα 12 ὁ Ἄλῃ Τεπελενλῆς πα-ραγγέλλει μὲ μπουγιουρντί του:

...— Νὰ θάλετε νὰ φθιάση τοὺς ὀντά-δες καὶ τὸ κουλοῦρι τοῦ Μοναστηρίου...

Στὸ τέλος τοῦ δημοσιεύματος εἶναι ση-μειωμένο γιὰ ἐξήγηση: Κουλοῦρι = κουμ-πέσ, τροῦλλος. Πρόκειται γιὰ παρεξήγηση κι' ὄχι γιὰ ἐξήγηση. Ἐδῶ στὴν Ἡπειρο ὄσαν λέμε κουλοῦρι ἐννοοῦμε τὸν αὐλόγυρο τοῦ μοναστηριοῦ, τὸ μαντρότοιχο, τὸν ὄβο-ρό. Βέβαια ἔχει κι' ἄλλες ἐννοιες, ὅπως τὸ κουλοῦρι πού... κουλουριάζει τὰ νηόγα-μπρα (τὰ στέφανα), τὸ ξύλινο περιλαίμιο πού κρεμᾶνε στὸ λαιμὸ τοῦ τράγου γιὰ νὰ κρέμεται: ἢ κυπρέλλα, τὸ κουλοῦρι πού... τρώμε κ.ἄ.

(Πρὶν κάμποσον καιρὸ ἢ παρουσιά-στρια τοῦ «Λούνα Πάρκ» — μοῦ εἶπαν πὼς εἶναι Ἡπειρώτισσα) ρώτησε τοὺς δια-γωνιζομένους τί εἶναι ἡ γάστρα κι' ἐπειδὴ δὲν ἤξεραν τοὺς τὸ ἐξήγησε αὐτὴ:

— Γάστρα εἶναι ἓνα πιθάρι, ἓνα τσου-κάλι πού σ' αὐτὸ γίνεται νόστιμο τὸ φα-γητό... Χαῖρε ὦ χαῖρε Λευτεριά!

Ἐπίσης μὲ ξένισε καὶ ἡ Μαριόλιω τοῦ ἀγαπητοῦ μου Κώστα Ντούλα.

Ἐμεῖς ἐδῶ τραγουδοῦμε σὰ μοιργιολοῖ τὴ Μαριόλα κι' ὄχι τὴ Μαριόλιω. Μαριόλιω λέμε τὴ γυναῖκα πού ξέρει μαργιολιές (μάργιολας ἢ μαργιόλης εἶναι ὁ ἄντρας

πού ξέρει μαργιολιές καὶ μαργιόλιω λέμε τὸ παιδί ἢ τὸ κορίτσι: Γιὰ ἰδέστε τὸ μαρ-γιόλιω... λέει τὸ τραγοῦδι).

Δεχθῆτε τὴ διαβεβαίωσή μου πὼς μόνο ἀπὸ ἀγάπη γιὰ τὴν Ἡπειρο σὰς στέλλω ἐτοῦτο τὸ γράμμα μου.

Δεχθῆτε ἐπίσης τὴ διαβεβαίωσή μου γιὰ τὴν ἐκτίμησή μου.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Δ. ΠΑΠΑΓΓΕΛΗΣ

Ἴατρος

Ἡ ἀπόδοση σὲ γιαννιώτικη διάλεκτο τοῦ πάρα πάνω μονόλογου ἔγινε ἀπὸ τὸν ἀληθιμόνητο Χριστόδ. Καλλίδη ἀπὸ τὴ Μπάγια τοῦ Ζαγορίου καὶ ἀπὸ μένα ἀνα-σέρεται ρητὰ ἢ πηγῆ.

Τὸ ἄν ὁ Καλλίδης ἄντλησε ἀπὸ τὸ βι-βλίω τοῦ κ. Παπαγγέλη ἢ ἀπὸ τὴν ἀκένω-τη δεξαμενὴ τοῦ ἠπειρωτικοῦ λαοῦ, ἀπ' ὅ-που ἀντλεῖ καὶ ὁ κ. Παπαγγέλης καὶ ὄλοι-μας, εἶναι θέμα, πού δὲν μποροῦμε πιά νὰ ξεδιαλύνουμε ἀφοῦ δὲν ζεῖ ὁ Καλλίδης.

Ἐχω, τὰ ἀναζήτησα στὴ βιβλιοθήκη μου καὶ τὰ βρήκα, καὶ τὰ δυὸ χαριτολογι-κά βιβλία τοῦ κ. Παπαγγέλη «Ὁ Παπα-Φίλιππος» 1971 καὶ «Ὁ διάλογος» 1972 χαρισμένα ἀπὸ τὸ συγγραφέα διαβασιμὰ καὶ ὑπογραμμισμένα, κατὰ τὸ σύστημά μου, στὰ σημεῖα πού μοῦ ἔχουν κάνει τὴ μεγαλύτερη ἐντύπωση. Ἐὰ καμάρωσα καὶ δὲν τὰ ἀγνόησα μὰ τὰ παρουσίασα στὸ ὑπ' ἀριθ. 15 τεῦχος (μ. Μαῖου 1976) τῆς «Ἡ-πειρωτικῆς Ἐταιρείας» μὲ ὄλο τὸν ἐνθου-σιασμό, πού μοῦ προξένησε ἢ ἀνάγνωσή τους.

Καὶ νὰ τί ἔγραφα τότε:

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Δ. ΠΑΠΑΓΓΕΛΗ. Ὁ παπ - Φιλ'πας κι' ἄλλες Ἱστορίες. Γιάννινα 1971.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Δ. ΠΑΠΑΓΓΕΛΗ. Ὁ

Διάολος (Διαολοϊστορίες κι' άλλες ιστορίες). Γιάννινα 1979.

Δύο πολύτιμα στην ήπειρωτική λαογγνωσία βιβλία προσέφερε ο 'Ιατρός κ. 'Αναστ. Παπαγγέλης. 'Αποθησαυρίζει σ' αυτά με τέχνη και λογογραφική ικανότητα ποικίλα ανέκδοτα του ήπειρωτικού χώρου, πού αναφέρονται και στα δύο θέματα τῶν βιβλίων του. Οί ιατρικές του περιηγήσεις στα χωριά και οί επίσκεψεις τῶν ἀσθενῶν τῆς υπαίθρου στο 'Ιατρεῖο του τοῦ δίνουν ἀπό πρῶτο χέρι τὸ θαυμαστὸ ὕλικό πού τὸ μεταπλάθει καὶ μᾶς τὸ δίνει με χαριτολογικὸ τρόπο κάνοντας τὴ γύρι τῆς λαϊκῆς σοφίας μέλι πνευματικὸ ὑπερούσιο. Πόσα ψήγματα ὀνθρώπινης εὐφυΐας, αὐτῆς πού κινεῖ τὸ ἀέναιο γίνεσθαι στὴ διαδρομὴ τοῦ χρόνου χάνονται γιατί δὲν θρέθηκαν ἐπιμελητὲς τῆς ἀξίας τοῦ συλλέκτη τῶν δύο λαογραφικῶν μονογραφιῶν.

Τί ἀνεκτίμητο ὕλικό νὰ χάθηκε στο διάστημα τῶν τελευταίων ἐξήντα τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς 'Ηπείρου, πού ἀπειράριθμα μέσα δημοσιότητος, περιοδικὰ καὶ ἡμερηΐδες, μπορούσαν νὰ τὸ διασώσουν ἀπὸ τὰ χεῖλη τῶν δύο γενεῶν, πού μᾶς ἔφυγαν γιὰ πάντα καὶ παρέσυραν στὴν αἰωνιότητα κομμάτια ἀπὸ τὴ θραυσμένη ἀλυσίδα τῶν παραδόσεων. Καὶ ὅλα αὐτὰ γιατί δὲν εἶχε γίνει ἀντιληπτὴ ἡ ἐθνολογικὴ τους ἀξία.

••

'Ετσι ἀπὸ μένα ἀγνοια τοῦ κ. Παπαγγέλη δὲν ἔγινε. Ἐπομένως δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶται. 'Απὸ τὸν Χριστόδουλο Καλλιῶδη

ἀναφορὰ πηγῶν δὲν μπορούμε νὰ ἀξιῶσουμε. Δὲν ἦταν συγγραφέας. Καὶ ὅπως εἶπαμε, μπορεί νὰ ἀκουσε τὸ μονόλογο ἀνέκδοτο, ὅπως καὶ ὁ 'Ιατρός κ. Παπαγγέλης ἀπὸ τοῦ λαοῦ τὰ χεῖλη.

Καὶ πᾶμε τώρα στο δεύτερο σημεῖο τῆς ἐπιστολῆς τοῦ 'Ιατροῦ κ. Παπαγγέλη, στὰ μπουγιουρντιὰ τοῦ 'Αλῆ Πασιά.

'Εξηγήσαμε στὶς ὑποσημειώσεις ὅτι μετὴ λέξη κ ο υ λ ο ὕ ρ : ἐννοεῖται ὁ γκουμπές, ὁ θόλος τῆς ἐκκλησίας. 'Ο κ. Παπαγγέλης ἰσχυρίζεται ὅτι μετὴ λέξη κουλούρι: στὴν 'Ηπειρο, ἐννοοῦμε τὸν αὐλόγυρο τοῦ Μοναστηριοῦ, τὸ μανδρότοιχο, τὸν ὄβορο. 'Απ' ὅ,τι ξέρω μετὴ λέξη ὄβορος ἐννοοῦμε τὸ περιέχον τῆς αὐλῆς, τὸν τοῖχο καὶ τὸ περιεχόμενο, τὴν αὐλή.

Εἶναι γνωστὸ ὅτι τὰ ἔγγραφα τοῦ 'Αλῆ Πασιά καὶ γενικώτερα τὰ δημόσια ἔγγραφα τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν, εἶναι γεμάτα ἀπὸ λέξεις τουρκικῆς, τοῦ 'Αλῆ Πασιά καὶ με ἀρβανίτικες. Πολλὲς φορές κοντὰ σὲ ἀρβανίτικες λέξεις εἶναι ἐντονο καὶ τὸ προσωπικὸ ὄφος τοῦ 'Αλῆ Πασιά, πού ὑπαγόρευε στοὺς 'Ελληνας Γραμματικούς του (θὰ σὲ φάει τὸ φίδι, τῆεθάπι: δὲ μοῦ δίνεις κλπ.).

Γνώμη μας ὅτι μετὴ λέξη κ ο υ λ ο ὕ ρ : ἐννοεῖ τὸ ἔγγραφο τὸν τροῦλλο τοῦ Μοναστηριοῦ. Ἡ λέξη Κ ο ὕ λ α καὶ κ ο ὕ λ : α εἶναι κοινὴ βαλκανικὴ λέξη καὶ σημαίνει π ὕ ρ γ ο ς. Κι: ἐδῶ τὸν κωνοειδῆ τροῦλλο τὸν ὀνομάζει: κ ο υ λ ο ὕ ρ ι —κόλουρος. Βλέπετε ἀναλυτικὰ στὰ Λεξικὰ:

FJALORI I GJUH'E-S SHOIPE,
K U L L 'E' = Σπίτι: ψηλὸ διώροφο καὶ τριώροφο, σπίτι δυνατὸ με μασγάλια γιὰ προστασία.

FJALOR SHOIP - GREQISHT - KUI-

L'E' = KUIJA = ὄχυρός πύργος, ὁ πύργος.

Λεξικὸν τῆς Ἀλβανικῆς γλώσσης. Κων. Χριστοφορίδης. Ἐν Ἀθήναις 1904. Κουλούμι-σι σωρός ἄλατος πυραμίδας, ὁ σωρός.

ANDON V. TEOFILACTIDIS — Ἀνωτινίου Θεοφυλακτίδου. Λεξικὸν Τουρκο-ελληνικόν. KULE (Κουλέ, Γεντῆ Κουλέ = πύργος.

NEMANJA SJERAN. DIZIONARIO SERBOCROATO - ITALIANO = KULA = CASTELLO.

Ἐκτορ. Σαραφίδου. Ρουμανοελληνικὸν Λεξικόν. KULA = πύργος.

Κων. Νικολαΐδου - Ἑτυμολογικὸν Λεξικόν τῆς Κουτσοβλαχικῆς γλώσσης.

Ἐν Ἀθήναις 1909. Κούλα = πύργος.

••

Ὁ κ. Κώστας Ντούλας ἀπαντᾷ:

Ὅρθῃ ἢ παρατήρησι τῷ ἀγαπητῷ κ. Παπαγγέλῃ. Ὅρθῃ ἢ γραφῇ Μαριόλα. Στὸ χωριὸ μου (τὸ Γραμιμένο) ζῶμις τὴν τραγουδᾶν Μαριόλω.

Πολλὰς Ἑπειρωτικὰς λέξεις ἀπὸ περιφέρεια σὲ περιφέρεια παρουσιάζουν παραλλαγὰς. Τσέβω εἶναι σωστό ἢ Τσεβή; Κρεμαστάλι ἢ κρεμαστάλα; Ξακουστός ἢ Χαΐκουστός; Μαρία λέν τὴν Παναγιὰ εἶναι τὸ σωστό. Μαρίγια τὸ κάνει ὁ Ἑπειρωτῆς. Κλεφτόπουλα τὸ σωστό. Κλεϊφτόπουλα τραγουδάει ὁ Σιάτρας στὰ παιδιὰ τῆς Σαμαρίνας.

Τίποτε δὲ χάνει αὐτὸ τὸ μοιρολόϊ ἀπὸ τὸ δραματικὸν τοῦ στοιχείου εἴτε Μαριόλω ποῦμα εἴτε Μαριόλα.

Ἀναθηματικὴ στήλη Ἑπειρωτῶν εὐεργετῶν στὸ Ζάππειο — Μία πρότασι τοῦ κ. Δημ. Παπαζῆου

Π ρ ὀ ς

Τὴν Ἑπειρωτικὴν Ἑταιρείαν Ἀθηνῶν. Κύριε Πρόεδρε.

Ἐν συνεχείᾳ τῆς ἀπὸ 12.11.73 καὶ 25.6.80 ἐπιστολῆς μου πρὸς τὴν Ἑταιρείαν καὶ τῆς πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν τηλεφωνικῆς ἐπικοινωνίας μας ἐπανέρχεται καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἀνεγέρσεως ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας Μνημείου τῶν ἐξ Ἑπείρου Ἑθνικῶν Εὐεργετῶν.

Ἀπὸ τὰ κατὰ τὴν ἀνωτέρω τηλεφωνικὴν ἐπαφὴν διαμειφθέντα διαπίστωνα ἐκ τῶν ὄσων μου εἶπατε, ὅτι ἡ Ἑταιρεία δὲν ἔχει ἀντίρρησην διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἐνὸς τοιούτου Μνημείου ποῦ θὰ προβάλλῃ τὴν Ἑπειρον, ἀναλογιζέται ζῶμις τὸ ὕψος τῆς δαπάνης καὶ τὸν τρόπον εὐρέσεως τῶν διὰ τὴν ἀνέγερσιν χρημάτων.

Ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ μέρους τοῦ θέματος (δαπάνη ἀνεγέρσεως, ἐξεύρεσις χρημάτων) ἐπιτρέφατέ μου νὰ ἐκφράσω τὴν ταπεινὴν μου γνώμην, τὴν ὁποίαν θὰ προσπαθῆσω νὰ στηρίξω ἐπὶ ἀριθμῶν καὶ βασίμων στοιχείων.

Τὸ ἐν λόγῳ Μνημεῖον τοῦ ὁποίου σκαρίφημα συναπέστειλα μὲ τὴν τελευταίαν ἐπιστολήν μου νομίζω ὅτι πρέπει νὰ ἔχη ὕψος 3 μέτρων ἐκτὸς τῆς ἐκ 0.50 ἐκ. τοῦ μέτρου βάσεώς του, τὸ πλάτος τῆς νὰ εἶναι 1.20—1.30 μέτρα μὲ ἀνάλογον βάθος 0.50 ἐκ. τοῦ μέτρου.

Ἡ δαπάνη τοῦ ἔργου μὲ τίς σημερινὰς τιμὰς δὲν θὰ ὑπερβῇ τὴς 250.000 δραχμῶν. Αἱ ἀνωτέρω διαστάσεις ἐκφράζουν προσωπικὴν μου γνώμην, ἀρμόδιος εἶναι

ὁ ἀρχιτέκτων τοῦ ἔργου νὰ κανονίσῃ τὶς καταλληλότερες.

Ἔρχομαι τώρα εἰς τὸ θέμα τῆς συγκεντρώσεως τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ τὸ ὁποῖο εἰρήσθω δὲν θὰ χρειασθῇ ἐξ ὀλοκλήρου ἀμέσως. Πιστεύω καὶ δὲν παρασύρομαι ἀπὸ ἐνθουσιασμὸν ὑπολογίζων ὅτι αἱ 150 καὶ ἄνω Ἑπαιρωτικὲς ἀδελφότητες θὰ προσφέρουν ὄρχ. 150.000 ἤτοι 1000 ὄρχ. ἑκάστη.

Εἶμαι βέβαιος ἐπίσης ὅτι ἂν ζητηθῇ ἀπὸ εὐδοκίμοις Ἑπαιρωτικὲς ἐπιχειρήσεις καὶ μικρότερες ἀκόμη νὰ συνεισφέρουν αἱ εἰσφοραὶ των δὲν θὰ εἶναι μικρότερες τῶν 75.000 ὄρχ.

Ἐπίσης ὑπάρχουν εἰς τὴν Ἑταιρείαν μέλη ἀλλὰ καὶ φίλοι τῆς ποὺ προθύμως ἐβοήθησαν μέχρι σήμερον καὶ θὰ βοηθήσουν διὰ τὸν σκοπὸν αὐτόν, συνεισφέροντες ὄρχ. 100.000.

Ἐφθάσαμε μὲ τοὺς ἀνωτέρω αὐστηροὺς ὑπολογισμοὺς εἰς τὸ ποσὸ τῶν 325.000 ὄρχ. Ἄφησα τελευταίαν τὴν βοήθειαν (ἂν χρειασθῇ) τῆς Ἑταιρείας διὰ ποσὸν 50.000 ὄρχ.

Μὴ ξεχνᾶτε κ. Πρόεδρε, σεῖς ὁ κατὰ πολὺ περισσότερο αἰσιδοξὸς ἐμοῦ ὅτι μὲ τὸν ἐνθουσιασμὸν τὸν ἰδικόν σας καθὼς καὶ τῆς συμψύχου συμπαραστάσεως τοῦ τότε συμβουλίου ἐξευρέθη ποσὸν κατὰ πολὺ ἀνώτερον τῶν 1.500.000 ὄρχ. διὰ τὴν ἀγορὰν τῶν γραφείων τῆς Ἑταιρείας.

Ἔχω κάθε αἰσιοδοξίαν καὶ εἶμαι βέβαιος ἂν καὶ σεῖς καὶ τὸ Δ. Συμβούλιόν σας πιστεῦσθε εἰς τὴν ἀναγκαιότητα τοῦ ἔργου δραματίζομαι ἀσπερατωμένον τὸ ἔργον.

Καὶ διὰ νὰ ἐκδηλώσω ἐμπράκτως τὴν αἰσιοδοξίαν μου, εἶμαι πρόθυμος νὰ εἰσφέρω ἐν καιρῷ ὡς πρώτην δόσιν τὸ ποσὸν τῶν ὄρχ. 5.000.

Θὰ εἶμαι εὐτυχῆς καὶ θὰ ὀφείλω χάριτας εἰς ὑμᾶς καὶ τὸ Δ. Συμβούλιόν σας ἂν ἐκπληρωθῇ ἡ διακαὴς ἐπιθυμία μου αὕτη.

Μετὰ φιλικῶν χαιρετισμῶν

ἐκτιμήσεως καὶ ἀγάπης

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Τ. ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ

Ὁ ἑορτασμὸς τῆς ἐπετείου τῆς 28ης Ὀκτωβρίου

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ Κ. Ι ΚΑΣΣΙΟΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25.10.1980

Ἀξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Σᾶς στέλλω ἐσωκλειστῶς φωτοαντίγραφον ἐπιστολῆς μου, ποὺ ἐδημοσιεύθη εἰς ἐφημερίδα τῶν Ἀθηνῶν, σχετικῆς μὲ τὸν τόπον, ὅπου θὰ πρέπει νὰ ἑορτάζεται ἡ ἐπέτειος τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, πρὸς ἐνημέρωσίν Σας. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ θέτω ὑπ' ὄψιν Σας πρότασίν μου νὰ γίνῃ ἓνα μνημεῖον — κατὰ ἀνάλογον μὲ τοῦ Ζαλόγγου — γιὰ τὴν Ἑπαιρωτίσσα, ποὺ μὲ αὐτοθυσίαν συμπαραστάθη εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῆς μάχης, ζαλικωμένη κάσας πολεμοφοδίων ἢ διανοίγοντας τοὺς ἀποκλεισμένους ἀπὸ τὰ χιόνια δρόμους. Δὲν ξεύρω ἂν εἶμαι ὑπερβολικὸς, νομίζω ὅμως πὼς εἶναι χρέος μας πρὸς τιμὴν τῶν νέων αὐτῶν Σουλιωτιστῶν καὶ φρονηματισμῶν τῶν νέων.

Κύριοι,

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἑορτάζεται ἡ ἐπέτειος τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, ὁ ἐπίσημος ἑορτασμὸς τῆς ὁποίας ἔχει ἀπὸ ἐτῶν καθιερωθῆ νὰ γίνεταί εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ἄνευ ἰδιαιτέρου τινὸς ἀποχρῶντος λόγου, δεδομένου ὅτι εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτόν, ἡ Θεσσαλονίκη προσέφερεν ὅ,τι καὶ ἄλλαι περιοχαὶ τῆς Χώρας, ἐξαιρέσει μιᾶς. Μὲ τὸν πανη-

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη σελίδα 11)

μιὰ ούσιώδη έκφανση τοῦ Κληροδοτήματος.

Τὸ κεφάλαιο, ὅπως ἀναφέραμε, ἦταν κατατεθειμένο σὲ δρχ. ἑσάει στὴν Ἐθνικὴ Τράπεζα. Ἐξαίρεση εἶχε γίνεи μετὴ διάθεση τριῶν χιλιάδων δρχ. γιὰ τὴν ἐπένδυση αὐτῶν σὲ ἰσάριθμες μετοχὲς τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς.

Ὅταν ἄρχισε νὰ λειτουργῆ τὸ κληροδοτῆμα ἀπὸ τοὺς ἐκτελεστὲς, ποὺ εἶχαν τὴν ἔδρα τους στὴν Κέρκυρα καὶ τὴν Ἐφοροεπιτροπεία, ποὺ ἔμεινε στὸ χωριό, ἐπέμειναν οἱ δεῦτεροι ἀνεκδότως καὶ γιὰ μεγάλο χρονικὸ διάστημα νὰ δραχμοποιηθοῦν καὶ οἱ 3 μετοχὲς. Εὐτυχῶς ἀπὸ τύχη ἀγαθὴ δὲν ἐπιτεύχθηκε ἡ δραχμοποίηση καὶ σώθηκαν ἀ-

πὸ τὸν ἐξανεισμό καὶ τὸ σθῆσιμο, ὅπως ἔγινε μετὴ τὶς ἄλλες 37 χιλ. χρυσὲς δρχ. Οἱ τρεῖς ἐκείνες μετοχὲς μετὴ τὴ διαδρομὴ τοῦ χρόνου ἔγιναν 120. Προπέρουσι ἐκποιήθηκαν, ἀπέδωσαν περισσότερα ἀπὸ ἓνα ἑκατομμύριο δρχ. καὶ ἀποτέλεσαν τὴν ὑποδομὴ γιὰ νὰ χτισθῆ στὸ χωριὸ τοῦ Λαζαρά ἓνα κτιριακὸ ἐκσυγχρονισμένο συγκρότημα, ὅπου σήμερα στεγάζει τὴ Λαμπριάδειο βιοτεχνικὴ Σχολὴ μετὴ τὶς 40 σπουδάστριές της. Τίποτα δὲν ὑπολείπεται πιά ἀπὸ τὰ εὐλογημένα χρήματά του. Ἐμεινε ὡστόσο στὰ γραφεῖα τῆς Σχολῆς ἓνα πορτραῖτο μετὴ τὴν ἐπιβλητικὴ καὶ εὐγενικὴ φυσιογνωμία τοῦ εὐεργέτη γιὰ νὰ διαφυλάσσεται στὸ διηνεκὲς ἡ μνήμη τοῦ Παναγιώτη Λαζαρά.

Σ. Δ. Λ.

γυρικὸν ἑορτασμὸν τῆς ἐπετείου αὐτῆς εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ὑποθαμβίζεται καὶ περὶ νὰ ἀπαρατήρητος ἡ μεγάλη ἐπέτειός της τῆς 26ης Ὀκτωβρίου — συμπίπτουσα μάλιστα καὶ μετὴ ἑορτὴν τοῦ πολιούχου τῆς Ἁγίου Δημητρίου — ἡμέρας τῆς ἀπελευθερώσεώς της ἀπὸ τὸν τουρκικὸν ζυγόν, ἡ ὅποια καὶ τῆς παρέσχε τὴν δυνατὸτητα τῆς πολυτίμου προσφορᾶς της εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς 28ης Ὀκτωβρίου.

Ἐὰν ὑπάρχη μία περιοχὴ, ποὺ προσέφερε κάτι περισσότερο τῶν ἄλλων καὶ εἰς τὴν ὅποιαν θὰ ἔπρεπε, κατὰ λογικὴν συνέπειαν, νὰ ἑορτάζεται ἡ ἐπέτειός αὐτῆ, εἶναι ἡ ἡρωϊκὴ Ἡπειρος, εἰς τὸν ἄλλον τῆς ὅποιας ἡ ἐπίθεσις τῆς 28ης Ὀκ-

τωβρίου ἐξεδηλώθη τὸ πρῶτον, ἀνετράπη καὶ μετεβλήθη τελικῶς εἰς νίκην, χάρις εἰς τὸν ἡρωϊσμὸν γενικῶς τοῦ στρατοῦ μας, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐνεργὸν συμμετοχὴν ὀλοκλήρου τοῦ πληθυσμοῦ της, μετὴ προφυλακὴν τὶς νέες Σουλιώτισσες τῆς Πίνδου. Συνεπῶς, ἡ πρωτεύουσα τῆς Ἡπείρου Ἰωάννινα, θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχη προτεραιότητα εἰς τὴν δεκδοκίτησιν τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἐπετείου αὐτῆς εἰς αὐτά, ἄλλως ἡ τιμὴ αὐτῆ ἀνήκει εἰς τὸ ἡρωϊκὸν Καλπάκι, ἐκεῖ ὅπου ἐτάφησαν τὰ θνεῖρα τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ φανφαρόνου Μουσολίνι.

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΚΑΣΣΙΟΣ

Μιχαλακοπούλου 118 — Ἀθήναι
18.10.1980

Κυριώνυμα και τοπωνυμικά — Ίχνηλατώντας την πορεία των Ήπειρωτών του παρεθόντος

Ο κ. Ἀθην. Γκαζέτας Ἐπίτιμος Εἰσαγγελεὺς Ἐφετών, ἀπὸ Λούντζι (σήμερα Καλλονή) Γρεβενῶν, ποὺ ὑπηρέτησε ἐπὶ χρόνια στὰ Γιάννινα ἐντυπωσιάστηκε ἀπὸ τὴν τοπωνυμία Λιούντζη, ποὺ δημοσιεύτηκε στὰ τελευταῖα τεύχη τοῦ Δελτίου. Τοῦ γεννήθηκαν ἀπορίες τί σχέση μπορεῖ νὰ ἔχει ἡ Λιούντζη τοῦ Ἀργυροκάστρου μὲ τὸ γενέθλιο χωριό του. Οἱ ἀπορίες του ἔγιναν καὶ δικές μου ἀπορίες. Τὸν παρεκάλεσα νὰ ἀρχίσωμε ἀπὸ... Δευκαλίωνος. Νὰ θυμηθεῖ τὰ τοπωνύμια καὶ τὰ κυριώνυμα τοῦ χωριοῦ του. Εἶχε τὴν εὐγένεια νὰ ἀνταποκριθεῖ στὴν παράκλησή μου καὶ νὰ ἀσχοληθεῖ. Τὰ δίνουμε στὴ δημοσιότητα σήμερα σύμφωνα

νὴ Βουτσᾶ, Δόλιανη, Λεσκοβέτσι, Ζωνδῆλα) ἐπισκεφθῆ τὸ Δελιδινάκι, Ζίτσα, Κουτρουλάδες, Θεογέφυρο, Ἄρτα, Πέτσα, Κόπραϊνα κ.ἄ. Ἁπειρωτικὰ χωριὰ καὶ τοποθεσίας.

Εἰς τὴν φωτογραφίαν ὡς Ὑπαρχηγὸς διακρίνεται ὁ τότε φοιτητῆς Μαθηματικῶν καὶ κατόπιν ἡρωϊκὸς νεκρὸς τοῦ 1940, ἀξέχαστος Γεώργιος Παππᾶς, ὑποκύψας εἰς τὰ τραύματά του εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Μονῆς Βελᾶς.

Προσθέτει, ὅτι τὴν αὐτὴν περίοδον οἱ Πρόσκοποι ἔδωσαν εἰς τὰ θέατρα τῶν Ἰωαννίνων (Στρατιωτικὸ καὶ αἴθουσαν Εὐστρατιάδου) παραστάσεις τῶν ἔργων Εὐριπίδη «Ὁ Κύκλωψ» μὲ πρωταγωνιστὴν τὸν κ. Κ. Φρόντζον, «Μόνα Βάννα», μὲ τὸν Κώστα Παππᾶ καὶ Σοφοκλέους «Οἱ δῖποδα Τύραννο» καὶ ἐξέδιδον τὸ περιοδικὸν «Ἀναγέννησις».

μὲ τὸ πνεῦμα τῶν ἐρευνητικῶν προσπαθειῶν τῆς Ἐταιρείας γιὰ τὴ γνώση τῆς διακινήσεως τῶν Ἁπειρωτῶν κατὰ τὸ διάστημα τῶν αἰώνων.

Καλλονή (Λ ο ὦ ν τ ζ ι) Γρεβενῶν ἀπὸ Γρεβενὰ 32 χλμ.

γ ε ι τ ο ν ι κ ἄ χ ω ρ ι ἄ : Μπίσι:οδο — Τσιράκι — Τριτσικὸ — Τοῦζι: — Ραδοσί:νισα — Βιβίσι: — Μαγέρη — Δέλυο — Λιμπόχεςο — Ντουτσόβ.

Ο ἰ κ ο γ ε ν ε ι α κ ἄ ὀ ν ὀ μ α τ α : Βαβούρας, Κουζανᾶς, Ζγκάντζος. Γάκης, Κούσιος, Τζουγκανέλας. Γκατζέτας, Μπατζίκαρ, Τσότσαρ. Γκατζίνας, Μπραζιώτης, Πρίτος. Γκανάτσιος, Μπέης, Τσούκας. Γκαζούλης, Μπόμπορας, Τσιαρτσιάνης-Γκουλέτσος, Μάντζιαρης, Τζέλης. Γκαδανᾶς, Μητάκος, Νούσιος. Γούσιος, Μπέτσιος, Τσιουβάκας. Γιουλέκας, Μπούσιος, Τζημουράκας. Γκουντής, Κολτσιδάς, Σιώτας. Γκρούντας, Κουτσιαλής, Στρακούλας.

Αἶτας, Τσιρώνας, Πρίτος.

Γκουλιάρας, Μάνταλος, Ρούντος. Γκοντούλας, Ζᾶχος, Χαστᾶς. Καραμπέρης, Ντάκας, Σιούτος.

Τ ο π ω ν ὀ μ ι α

Νιδρούζ
Μαρτσιᾶ
Ρκὸζ
Κόζια
Γκριντίσι
Μπαρούχα
Κνιᾶ
Ντάσινα
Κούκουρας
Ντζόλιας
Οὐγλᾶς
Γκουργκούλ
Καρατζιδὸλ
Τσίρος

Ἑσωτερικὴ Ζωὴ καὶ Κίνησις

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΣΤΗΛΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Ἀπὸ μῆνα σὲ μῆνα συνεχίζεται κάτι, πού δὲν ἔχει εὐκόλως προηγούμενο. Εἶναι τὸ δημοψήφισμα τῆς ἀγάπης τῆς «Ἡπειρωτικῆς Ἑταιρείας», πρὸς τοὺς φίλους τῆς, τὰ Μέλη τῆς καὶ τοὺς Ὑποστηρικτάς τῆς καὶ αὐτῶν, πού ἀνταποκρινόμενοι, τὴν στηρίζουν μὲ τὴν πάσης φύσεως αὐτοπροαίρετες εἰσφορές τους. Κρίκοι αὐτῆς τῆς ἀλυσίδας τῆς ἀγάπης σ' αὐτοὺς τοὺς ἀπάνθρωπους καιρούς, πού ζοῦμε εἶναι αὐτὸ τὸ μῆνα, οἱ:

	Δρχ.		
Ἐπίτιμος Γυμνασιάρχης κ. Νίκος Παπασωτηρίου Ἐυεργέτης τῆς Ἑταιρείας νέα εἰσφορά του	14.000	Ἐπίτιμος καὶ ἡ κυρία Δασκαλοπούλου τὸ γένος Ἰωάν. Βογᾶ ἀπὸ Καπέσοβο	1000
Ἐκδότης τῶν «Ἐκδρομικῶν» κ. Κλεόδουλος Δενδρινὸς νέα συνδρομὴ γιὰ τὸ Δελτίο	300	κ. Ἰωάν. Ταρνάρης ἀπὸ τὰ Σουδενὰ τῶν Καλαβρύτων γιὰ τὸ Δελτίο	300
κ. Φωκίων Σκενδέρης στὰ εἴκοσι χρόνια ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ πατέρα του Κωνσταντίνου Σκενδέρη, βουλευτοῦ Κορυτσᾶς καὶ ἐκδότου τοῦ «Πελασγοῦ»	2.000	κ. Γ. Μαγκλογιάννης γιὰ τὸ Δελτίο	500
Ἐπίτιμος Ἐισαγγελεὺς Ἐφετῶν κ. Ἀθαν. Γκαζέτας ἀπὸ Καλλονὴ (Λούτζη) Γρεβενῶν	1000	κ. Ἰωάννης Χαλγιάννης γιὰ τὸ Δελτίο	500
ζωγράφος κ. Ἀπόστ. Παναταξῆς	1000	ἱστορικὸς ἐρευνητῆς - Σύμβουλος τῆς Ἑταιρείας κ. Δημ. Παπαζήσης γιὰ τὸ Δελτίο	500
κ. Μιχαὴλ Κάλος εἰς μνήμην τῆς συζύγου του Ξενίας Κάλου	1000	κ. Ἐλ. Ψαρᾶς ἀγωνιστῆς τοῦ '40 ἀπὸ Καλαμάτα γιὰ τὸ Δελτίο	300
κ. Σοφοκλ. Δρόσος γιὰ τὸ Δελτίο	200	ὑποστράτηγος καὶ ἡ κυρία Κ. Μπαμπούλου εἰς μνήμην Κωνσταντῶς Ζέρη	2000
ἴδιος γιὰ τοὺς γενικωτέρους σκοποὺς τῆς Ἑταιρείας	500	ταξίαρχος κ. Λάμπρ. Παπαγεωργίου εἰς μνήμην Ζίτσας Ἐξάρχου	500
		κ. Χρ. Τσίμπος δικηγόρος ἀπὸ τὸ Ἄργος λόγιος, καὶ φίλος τῆς Ἡλείρου γιὰ τὸ Δελτίο	500
		χρυσοκόπος κὶ ἀπὸ τοὺς πρωτοπόρους μὲ τὴν Ἀγγελικὴ Χατζημιχάλη τῆς ἀναστηλώσεως τῆς Ἡπειρωτικῆς χρυσοχοίας κὶ ἀργυροχοίας κ. Σπύρος Τζομάκας εἰς μνήμην τῆς Ζίτσας Ἐξάρχου	2000
		κ. Παν. Γκιούσμας γιὰ τὸ Δελτίο	500
		δικηγόρος κ. Χαρ. Γκούτος γιὰ τὸ Δελτίο	500
		Ἰατρός - Ὁμότιμος Καθηγητής	

της του Πανεπιστημίου κ. Βασ. Βαλαώρας «μικρό δῶρο ὑπέρ τῶν σκοπῶν τῆς Ἑταιρείας κατά τὴν κρίσιν τοῦ Προέδρου»	1000
Ἐκ. κ. καὶ ἡ κ. Γρηγ. Κωνσταντοπούλου νέα εἰσφορά τους	1000
Ἐκ. ὀρειβάτης κ. Ἡλ. Νικόπουλος ἀπὸ Βαλεβίστα Βορ. Ἡπείρου γιὰ τὸ Δελτίο	300
Ἐκ. κ. Γεώργ. Καλέτσης γιὰ τὸ Δελτίο	300
Ἐκ. Πρόεδρος τῆς Ἐνώσεως Δελβίνου κ. Μιχ. Πάντος εἰς μνήμην τῆς συζύγου του Κασσιανῆς	1000
Ἐκ. Ἐπίτιμος Λυκειαρχῆς κ. Κων. Τρισσανάκης εἰς μνήμην τῆς συζύγου του Πιπίτσας Τρισσανάκη	2000
Ἐκ. κ. Διομ. Παπαχαλαράμπος εἰς μνήμην τοῦ ἀδελφοῦ του Περικλῆ Παπαχαλαράμπος	1000
Ἐκ. ἴδιος γιὰ τὸ Δελτίο	1000
Ἐκ. κύριος καὶ ἡ κυρία Εὐθυμίου Νίκου ἀπὸ Δίστρατο Κονίτσης εἰς μνήμην τῶν Γονέων του	2000
Ἐκ. κ. Δημ. Παπαδόπουλος γιὰ τὸ Δελτίο	250
Ἐκ. κ. Ἰ. Παπαδοσιλείου γιὰ τὸ Δελτίο	200
Ἐκ. ἀξιοματικὸς Π.Δ. κ. Μιχ. Πα-	

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Δ. ΤΣΕΚΟΥΡΑ:

ΑΠΟ ΤΟΥ 98ου ΥΨΩΜΑΤΟΣ.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΗΠΕΙΡΩΤΟΥ

ΑΓΩΝΙΣΤΟΥ. 1979.

Ἐνα βιβλίο πολυτέλειδο φορτωμένο με ἀναμνήσεις καὶ πλήθος σπανίων καὶ ἀνεκδότων φωτογραφιῶν. Ἡ ἐκδόση ἔχει διορθηθεῖ στὴν «Ἡπειρωτικὴ Ἑταιρεία» καὶ οἱ εἰσπράξεις ἀπὸ τὴν πώληση τῶν ἀντιτύπων πηγαίνουν γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ ἔργου τῆς. Τὸ βιβλίο σὲ πολυτελεῖ ἐμφάνιση ἔχει διατηρηθεῖ σὲ 1000 ὄργ.

	Δρχ.
Ἐκ. προηγουμένων	26.000
Ἐκ. κ. Νικόλ. Παπασιωτηρίου	1000
Ἐκ. κ. Ἀθαν. Γκρόζας	1000
Ἐκ. κ. Ἀπ. Βερτόδουλος	1000
Ἐκ. κ. Ἐδμ. Μπέκ	1000
Ἐκ. κ. Εὐθ. Τζαφέρης	1000
Ἐκ. κ. Κων. Κατραπάνης	1000
Ἐκ. κ. Ἐλ. Ἀποστολάκης	1000
	<hr/>
Σύνολο	33.000

παδόπουλος «πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν εὐγενῶν σκοπῶν τῆς Ἡπειρωτικῆς Ἑταιρείας»

500

ΣΑΒΒΑΣ ΣΙΑΤΡΑΣ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ἀπὸ τὴ σελίδα 16)

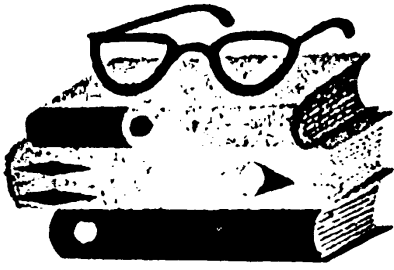
τραγουδῆσε στὸ Ντόϊτσε Βέλλε. Τὸ Ἡπειρωτικὸ τραγούδι ἀκούστηκε στοὺς αἰθέρες. Τὸν χάρηκαν κι' οἱ ξενητεμένοι Ἡπειρωτῆς στὴν Ἀμερική. Τὸ 1979 κι' ἐφέτος τραγουδῆσε μετὰ τὸ φολκλωρικό μας συγκρό-

τημα στὴν Ἀλβανία καὶ στὸ χῶρο τῆς Βορ. Ἡπείρου.

Ἐκεῖνο ὅμως τὸ μακάθριο μοιρολόϊ τῆς Μαργιόλας ποὺ τραγουδάει μετὰ τόσο πάθος σὲ κάνει νὰ νοιώσεις μιὰ ὑγρασία στὰ βλέφαρα.

Κ. ΝΤΟΥΛΑΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΗΠΕΙΡ. ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Συνεχίζεται ή προσφορά βιβλίων από διάφορους συγγραφείς, τους όποιους και ευχαριστούμεν θερμά.

- Κώστα Π. Λαζαρίδης: 'Από τα λαογραφικά του χωριού μου Κουκουλίου Ζαγορίου. Γιάννινα 1980.
- Χαραλ. Δ. Πέτσκου: Ζητούνται άνθρωποι. 'Αθήνα 1980.
- Πάνου Δ. Τζιόβα: Γερβάσιος 'Ωρολογάς Μητροπολίτης Κορυτσάς. 'Ιωάννινα 1980.
- Βασίλη Ε. Τσιόττη: 'Αρμενίζοντας στη Μεσόγειο. Πειραιάς 1980.
- Μηνᾶ ,Αλ. 'Αλεξιάδη : 'Ηπειρωτικά χειρόγραφα Λαογραφίας. 'Ιωάννινα 1980.
- Μηνᾶ 'Αλεξιάδη. Βιβλιογραφία για την 'Ηπειρο (1970—1978) 'Ιωάννινα 1980
- 'Αρχαία 'Ηπειρωτικής 'Ιστορίας. 'Απομνημονεύματα Σουλιώτου αγωνιστού του 1821. Σ. Τζιόπη. 'Επιμέλεια 'Αγγ. Παπακωστά. 'Αθήνα.
- 'Η Τουρκία περιφρονεί όλες τις απόψεις του ΟΗΕ για την Κύπρο. ('Επιτροπή 'Ενημερώσεως για τὰ 'Εθνικά θέματα αρ. 8 'Αθήνα).
- MAYRICE DRYON, μέλους της Γαλλικής 'Ακαδημίας: 'Η έκκρεμότης του Κυπριακού άπειλή για τη Μεσόγειο. ('Επιτροπή 'Ενημερώσεως για τὰ 'Εθνικά θέματα αρ. 9).
- 'Ο Μακεδονικός 'Αγών και τὰ εις Θράκην γεγονότα. (Δ) σης 'Ιστορίας Στρατού) 1979.

—Γαλλικού 'Ινστιτούτου : BULLETIN ANALYTIQUE DE BIBLIOGRAPHIE HELLENIQUE ATHENES 1980.

—Μαίρης Βέη: 'Ο Νίκος Βέης τιμημένος από τους φοιτητές του (+1958—1978) 'Αθήνα 1980.

—Β. Δ. Πατριαρχέα: 'Ο 'Ελλην αυτοκράτωρ Κωνσταντίνος έ Παλαιολόγος. 'Αθήνα: 1979.

—Ευέλ. Λιβεριάδου : 'Ο Χριστιανισμός και ή σχέσις αυτού προς τὰς εκδηλώσεις του ανθρώπινου πνεύματος. 'Αθήνα: 1979.

—Γεωργ. 'Αλεξιάδου: 'Ο Πανσλαυτισμός. 'Αθήνα: 1980.

—Τάσου Ζάππα: 'Ανταρσία. 'Αθήνα 1980

—Πέτρου Ι. Φρόντζου: 'Η παιδεία στην Πυρσόγιαννη επί Τουρκοκρατίας. 'Αθήνα 1980.

—Πανεπιστημίου 'Ιωαννίνων: 'Επετηρίδα του Παν. έτους 1979—1980. 'Ιωάννινα 1980.

—Β. Χ. Παππά - Παμφίλη: Πικρές 'Αλήθειες. 'Αθήνα 1980.

—Δημ. Παπαζήση: 'Ιστορικά Τρικάλων. Τρικάλα 1979.

—Ευρωπαϊκόν Πολ. Κέντρο Δελφών: Συμπόσιο «'Η Δελφική 'Ιδέα και ή Ευρώπη». 'Αθήνα 1979.

—'Αλκη Μάνθου: Μικρή 'Επιλογή, 'Αθήνα: 1980. Π. ΟΙΚ.

••

Διά τόν εμπλουτισμόν της βιβλιοθήκης αγοράστηκαν από την «'Εταιρεία» μας τὰ εξής βιβλία:

—'Αγγελικής Χατζητριχάλη: 'Η ελληνική λαϊκή τέχνη.

—Σπύρου Καραζαφέρη : 'Ο φάκελλος εκκλησίας. 'Αθήνα 1979.

—Συμπλήρωμα Μ. 'Ελλ. 'Εγκυκλοπαίδειας Πυρσού, 4 τόμοι.

- GILBERT MURY: Ἡ σημερινή Ἀλβανία.
- Σωτ. Δάκαρη: Ἀρχαιολογικὲς ἔρευνες. Ἀθήνα 1954.
- Γ. Βουζουπλή: Κεκρυμμένοι θησαυροί. Ἰωάννινα 1965.
- Θ. Γ. Παπαμανώλη: Κατακαυμένη Ἡπειρος. Ἀθήνα 1945.
- Λεων. Λουκάκου: Γνωμοδοτήσεις. Ἀθήνα 1914.
- Σπρ. Κτεναδέα: Ο Ἑλληνοτουρκικὸς πόλεμος. Ἀθήνα, 1913.
- Τίτου Γιοχάλα: Ἀνέκδοτα κείμενα περὶ Ἀλβανίας.
- Ἀντ. Χατζῆ: Ἰωάννινα - Φλώρινα. Ἀθήνα 1953.
- Λ. Βρανούση: Ἡ ἐν Ἡπείρῳ Μονή Σωσίνου. Ἀθήνα 1957.
- Γεωργ. Ἀθ. Οἰκονόμου: Ἡπειρώται Ἀγωνισταὶ ἐτῶν 1430—1830. Γράνινα, 1954.
- Σ. Θ. Κωνσταντίνου: Ἡ ἄλωση τοῦ Μπιζανίου.
- Ἀλεξ. Φιλαδέλφειος: Ἀνασκαφαὶ Νικοπόλεως (1913).
- Ἀνδ. Μ. Ζωγράφου: Πολεμικαὶ σελίδες 1912—1913.
- Φάνη Μεγαλόπουλου: Τὰ Γιάννενα καὶ ἡ νεοελληνικὴ ἀναγέννησις (1648 — 1820). Ἀθήνα 1930.
- Χ. Χρυσθεργῆ: Ἡ ἐκ Παρισίων ἀνταπόκρισις «τῶν Καιρῶν» καὶ τὰ Ἰωάννινα. Ἀθήνησι. 1880.
- Χρ. Χρηστοασίλη: Ὁ Καπετὰν Καλόγηρος Σιμουύλ.
- Χρ. Μαντᾶ: Ἡ ἄλωση τῶν Ἰωαννίνων - Ἀθήνα: 1959.
- Περ. Δρέλλια: Βορειοηπειρωτικὸς Ἀγών, 1914—1915.
- Χρ. Ζαλονιώστα: Πίνδος. Ἡ ἐποποιεῖται στὴν Ἀλβανία.

- Σοφίας Ἀναστασιάδη: Πίνδος - Ἀθήνα 1955.
- Σπύρου Μελά: Τὰ ἅπαντα. Ἀθήνα: 1955.
- Π. Σ. Δέλτα: Νικόλαος Πλαστήρας, Ἀθήνα 1979.
- Π. Σ. Δέλτα: Ἐλευθέριος Βενιζέλος, Ἀθήνα 1979.
- Κ. Ρόδη: Ἀρβανίτες. Ἀθήνα 1978.
- Γ. Σ. Μαρούγκα: Ἡ συμβολὴ τῶν Ἀρβανιτῶν στὴν διαμόρφωση τοῦ νεοελληνικοῦ ἔθνους. Ἀθήνα 1979.
- POLLO—PUTO: Ἱστορία τῆς Ἀλβανίας. Θεσσαλονίκη.
- Παν. Ἀραβαντινοῦ: Χρονογραφία τῆς Ἡπείρου. 1856 (Α' καὶ Β' τόμοι).
- Γ. Χρ. Χασιώτου: Συλλογὴ Δημοτικῶν Ἀσμάτων 1866. Ἀθήνα.
- Ἀντ. Μανούσου: Τραγούδια Ἐθνικά. Κέρκυρα 1850.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Ἡ Ἐταιρεία τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ ἐδώρησε στὴν Ἡπειρωτικὴ Ἐταιρεία γιὰ τὴ Βιβλιοθήκη τῆς τὶς ἐκδόσεις τῆς ἀπὸ τὸν ἀριθμὸ 1 μέχρι 13.

ΔΩΡΕΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

Τὸ «Ἐθνικὸν Ἰδρυμα Βασιλεὺς Παῦλος» ἐδώρησε στὴν Ἡπειρωτικὴ Ἐταιρεία γιὰ τὴ Βιβλιοθήκη τῆς, τοὺς 16 τόμους τῆς «Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους» καὶ τὸν ἀναμνηστικὸν τόμον «Φίλιππος Βασιλεὺς Μακεδόνων». Καὶ οἱ δύο σημαντικὲς ἐκδόσεις περιλαμβάνουν, ὅτι οἱ μέχρι σήμερα ἐπιστημονικὲς ἔρευνες δέχονται σὰν πορίσματα. Εἰδικώτερα ἢ περὶ Φιλίππου ἐκδοσις ἔχει μελέτες γιὰ τὴν ἀναμόρφωση τῆς φυσιογνωμίας του μετὰ τὶς τελευταῖες ἀρχαιολογικὲς ἀνακαλύψεις τῆς Βεργίνας.

Π. ΟΙΚ.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ»

1. Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ — ΣΠ. ΚΑΛΛΙΑΦΑ: Σπυρίδων Λάμπρος, Α' έκδοσις 1961, Β' έκδοσις 1967.
2. ΣΠΥΡ. ΚΑΛΛΙΑΦΑ — ΑΛ. ΒΑΜΒΕΤΣΟΥ — ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΚΟΖΑΝΗΣ — Γ. ΑΧ. ΒΑΒΑΡΕΤΟΥ: Σπυρίδων Βλάχος, ό από 'Ιωαννίνων 1961, Β' έκδοσις 1970.
3. Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ — ΣΠ. ΚΑΛΛΙΑΦΑ: Δημήτριος Σ. Μπαλάνος, Α' έκδοσις 1961, Β' έκδοσις 1963.
4. Γ. ΑΧ. ΒΑΒΑΡΕΤΟΥ: 'Η συμβολή τής 'Ηπείρου εις τούς άγώνας ύπέρ τής 'Ελευθερίας, 1963, Β' έκδοσις 1970.
5. ΑΛΕΞ. Χ. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΥ: 'Ο μύθος τής άλθανικής συμβολής εις τήν ανεξαρτησίαν τής 'Ελλάδος, 1963.
6. ΙΩΑΝ. ΕΞΑΡΧΟΥ : 'Ο οικονομικός προγραμματισμός του ήπειρωτικού χώρου, 1963.
7. Γ. ΑΧ. ΒΑΒΑΡΕΤΟΥ: Γεώργιος Χατζής - Πελλερέν, ό 'Ηπειρώτης άγωνιστής, ό δημοσιογράφος, ό ποιητής, 1964.
8. ΑΛΕΞ. Χ. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΥ : Χρ. Χρηστοβασίλης, ό διηγηματογράφος, ό λαογράφος, ό πατριώτης, 1965.
9. ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ Ι. ΚΑΚΟΥΡΗ: Θάνατος - 'Ανάστασις σέ μαγικο - θρησκευτικά «δρώμενα» τής λαϊκής λατρείας τής 'Ηπείρου, 1965.
10. Γ. ΑΧ. ΒΑΒΑΡΕΤΟΥ: 'Ιωάννης Κωλέττης, ό 'Ηπειρώτης Πρωθυπουργός, 1966.
11. ΑΛΕΞ. Χ. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΥ: 'Η ξενιτειά και τό δημοτικό τραγούδι, 1966, Β' έκδοσις, 1970.
12. ΝΙΚΟΛ. ΤΣΑΚΑ: Πάργα, 1966.
13. ΚΩΝ. Δ. ΜΕΡΤΖΙΟΥ: Δομήνικος Θεοτοκόπουλος, 1966.
14. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΧ. ΒΑΒΑΡΕΤΟΥ: Δροσουλίτες, 'Ηπειρος, Κρήτη, 1967.
15. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΧ. ΒΑΒΑΡΕΤΟΥ: 'Ο Γεώργιος Σταύρου και ή 'Εθνική Τράπεζα, 1967.
16. ΑΛΕΞ. Χ. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΥ: 'Αγγελική Χατζημιχάλη και ή 'Ηπειρωτική λαϊκή τέχνη, 1967.
17. ΑΛΚΗ ΜΑΝΘΟΥ: 'Ηπειρώται εις τήν Ρουμανίαν (Α' και Β') 1967.
18. ΑΛΕΞ. Χ. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΥ: Σχολεία και Διδάσκαλοι του 'Αλυτρώτου 'Ελληνισμού, 1967.
19. ΓΕΩΡΓ. ΑΧ. ΒΑΒΑΡΕΤΟΥ: 'Ο 'Αλή πασάς από τήν άλλη πλευρά, 1968.
20. ΑΛΕΞ. Χ. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΥ: Γ. Καστριώτης (Σκεντέρμπεης) 1968.
21. ΑΛΕΞ. Χ. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΥ: 'Ηπειρος και Λακωνία. ('Από τήν Σπλάντζα έως τόν Αύτονομιακόν 'Αγώνα 1914), 1968.
22. ΠΑΝΑΓ. ΓΡ. ΖΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Τά 'Εθνικά Κληροδοτήματα και αι πρός αυτά ύποχρεώσεις τής Πολιτείας, 1968.
23. ΜΙΧ. ΠΕΡΑΝΘΗ: Λορέντζος Μαβίλης, ό ήρωας του Δρίσκου, 1969.
24. ΔΗΜ. Τ. Ν. ΜΠΟΤΣΑΡΗ: 'Η 'Απελευθέρωσις τών 'Ιωαννίνων, 1969.
25. ΓΕΩΡΓ. ΑΧ. ΒΑΒΑΡΕΤΟΥ: 'Ιωάννης Βηλαράς, ό 'Ηπειρώτης Ιατροφιλόσοφος, ποιητής και λόγιος, 1969.
26. ΖΗΣΗ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ : Σπύρος Χασιώτης, ό 'Ηπειρώτης πατήρ τής Γεωργίας, 1969.
27. ΒΑΣΙΛΗ ΚΡΑΨΙΤΗ: Τό νόημα του Σουλίου, 1969.
28. ΒΙΒΗΣ ΔΗΜ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ : 'Η Κοινωνική Πολιτική και οι 'Ηπειρώται 'Εθνικοί Εύεργέται, 1970.
29. Κ. Δ. ΣΤΕΡΓΙΟΠΟΥΛΟΥ: Αί 'Ηπειρώτισσαι εις τούς έθνικούς άγώνας, 1970.
30. ΙΩΑΝ. ΒΟΓΑ: 'Η θέσις του Βορειοηπειρωτικού ζητήματος, 1970.
31. ΑΛΚΗ ΜΑΝΘΟΥ: 'Ηπειρώται δημοσιογράφοι στη Ρουμανία, Θωμάς Πασχίδης, 1970.
32. ΑΛΕΞ. Χ. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΥ : 'Από-

- στολος Ἀρσάκης καὶ ἡ Φιλεκπαιδευτικὴ Ἑταιρεία, 1970.
33. ΙΩΑΝ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ: Ἡ πνευματικὴ κατάστασις στὰ Γιάννινα στὶς ἀρχὲς τοῦ 19ου αἰῶνος, ὅπως τὴν εἶδαν οἱ ξένοι περιηγηταί, 1971.
34. ΑΘΑΝ. ΣΟΥΡΑ: Ἡ συμβολὴ τῶν Ἀδελφῶν Ριζάρη εἰς τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821, 1972.
35. ΓΕΩΡΓ. ΑΧ. ΒΑΒΑΡΕΤΟΥ: Κομπογιαννίτες, Ματσουκάδες, οἱ ξακουσμένοι αὐτοδίδακτοι γιατροὶ ἀπ' τὸ Ζαγόρι τῆς Ἠπείρου, 1972.
36. ΑΛΚΗ ΜΑΝΘΟΥ: Ἡπειρώται δημοσιογράφοι στὴ Ρουμανία, Σπ. Σίμος - Ζαχ. Σαρδέλλης κλπ., 1973.
37. ΓΡΗΓ. ΓΚΙΖΕΛΗ: Ἡ λειτουργία τῶν Βορειοηπειρωτικῶν τραγουδιῶν τῆς ἀγάπης, 1973.
38. Γ. Θ. ΜΑΡΑΖΙΩΤΗ: Ὁ Ἡπειρώτης Ἐθναπόστολος Πέτρος Ἡπίτης, 1973.
39. Β. Γ. ΒΕΤΣΟΠΟΥΛΟΥ: Ὁ γάμος στὴν Πυρσόγιαννη τὰ παλιὰ τὰ χρόνια, 1973.
40. ΑΛΕΞ. Χ. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΥ: Λαϊκὴ ἀρχιτεκτονικὴ. Ἡπειρώτες μαστόροι καὶ γεφύρια, 1973.
41. ΔΗΜ. Τ. ΝΟΤΗ ΜΠΟΤΣΑΡΗ: Ἀγῶνες ἐλευθερίας, 1973.
42. ΣΤΑΘΗ Δ. ΛΑΜΠΡΙΔΗ: Χριστόδουλος Κλονάρης, Ζαγορίτης, 1975.
43. ΕΥΑΓΓ. Κ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ: Παραλειπόμενα καὶ κατάλοιπα τοῦ παναρχαίου πρώτου ἐν Ἡπείρῳ Μαντείου Δωδώνη, 1975.
44. ΕΜΜ. Γ. ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗ: Ἡ Ἡπειρος καὶ τὸ Εἰκοσιέννα, 1975.
45. ΔΗΜ. Σ. ΛΟΥΚΑΤΟΥ: Ὁ Παροιμιακὸς λόγος τῶν Ἡπειρωτῶν, 1976.
46. ΠΑΥΛΟΥ Γ. ΔΕΛΑΠΟΡΤΑ: Μνήμη Γεωργίου Γκάλγκου, 1977.
47. ΑΘΑΝΑΣ. ΚΙΤΣΟΥ: Θεσπρωτικὴ Γῆ, 1977.
48. ΑΛΕΞ. Σ. ΤΣΟΥΚΑΝΕΛΗ: Χαράλαμπος Κατσιμήτρος, Πρόμαχος τῆς Ἡπείρου, 1978.
49. ΣΤΑΘΗ Δ. ΛΑΜΠΡΙΔΗ: Ἰωάννης Λαμπρίδης, 1979.
50. ΑΘΑΝ. Δ. ΤΣΕΚΟΥΡΑ: Ἀπὸ τοῦ 98ου ὑψώματος. Ἀναμνήσεις Ἡπειρώτου Ἀγωνιστοῦ, 1979.
51. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΔΑΒΑΛΑ: Μία σκιαγραφία τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ καὶ τοῦ Κράτους του, 1980.
52. ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΚΙΤΣΟΥ - ΠΙΤΟΥΛΗ: Ἐκδότες καὶ Τυπογράφοι τῆς Τουρκρατίας, 1980.

ΓΡΑΦΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ: ΑΘΗΝΑΙ. Μαυρομιχάλη 7, Τ.Τ. 143.
Τηλ. 36.21.651 — 65.11.669

Ένα γράμμα για σας

Αγαπητή κυρία - Αγαπητέ κύριε,

Στα 25 χρόνια γιορτάζονται συνήθως οι άργυροι γάμοι. Εμείς λοιπόν γιορτάζουμε φέτος την χρυσή μας επέτειο μαζί σας.

Γιατί φέτος συμπληρώνονται 50 δόκνηρα χρόνια από τότε που δειλά-δειλά οι πρώτες Έλληνίδες νοικοκυρές (ή μαμά σας, ή γιαγιά σας, κάποιο δικό σας αγαπημένο πρόσωπο) μαγειρεύει για πρώτη φορά μακαρόνια MISKO.

50 δόκνηρα χρόνια από τότε που για πρώτη φορά ακούστηκε ή βροντερή φωνή του καλόγερου "Ακάκιε τὰ μακαρόνια νὰ είναι MISKO..." Μισός δηλαδή αιώνας.

Σ' όλο αυτό το διάστημα τὰ μακαρόνια MISKO έμειναν πρώτα σέ κατανάλωσι. Αυτό δεν είναι τυχαίο. Όφείλεται σ' εκείνο που συνήθως τὸ λένε άμοιβαία εκτίμησι. Σεις έχετε καλό γούστο. Καί ή MISKO δεν σκέφτηκε ποτέ τὸ παραπάνω κόστος που χρειάζεται για νὰ επιτύχη κορυφαία ποιότητα.

Χρησιμοποίησε πάντοτε διαλεγμένα αμιγδάλια, πάντοτε τὰ πιο σύγχρονα μηχανήματα, ακολουθήσε τὸν πιο εξελιγμένο τρόπο (know-how) παραγωγής. Αποτέλεσμα. Τὰ MISKO όχι μόνον είναι τὰ πρώτα μακαρόνια στήν Ελλάδα, άλλα και έξάγονται έξακολουθητικά σέ σοβαρές ποσότητες, στήν Ιταλία, στήν υπόλοιπη Εύρώπη, στήν Αμερική, στὸν Καναδά και στήν Μέση Ανατολή.

Σήμερα ένα στό τρία σπίτι μαγειρεύει MISKO.

Νομίζουμε λοιπόν ότι ένα απλό εύχαριστώ δεν φτάνει. Σας γράφουμε αυτό τὸ γράμμα, για νὰ σας ύποσχεθούμε ότι ή MISKO θὰ συνεχίσει άκούραστα τίς προσπάθειές της για νὰ σας προσφέρει, δ.τι καλύτερο μπορεί νὰ υπάρξη στήν παγκόσμιο βιομηχανία τῶν ζυμαρικῶν.

Σας εύχαριστούμε άλλη μιὰ φορά για τήν αγάπη σας.

MISKO

1927 - 1977

MISKO

50 ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΩΤΑ

